

Forest Stewardship Council®

Вимоги до постачання FSC® контрольованої деревини

FSC-STD-40-005 V3-0 UA

Назва: Вимоги до вибору джерел FSC®
контрольованої деревини
Довідковий код документу: FSC-STD-40-005 V3-0 UA
Затверджуючий орган: Рада директорів FSC
Контакти для коментарів: Міжнародний центр FSC
Відділ політики і стандартів
вул. Charles-de-Gaulle, 5
53113 Бонн, Німеччина
+49-(0)228-36766-0
+49-(0)228-36766-30
policy.standards@fsc.org

© 2015 Лісова опікунська рада, А.С. Всі права захищені.

Жодна частина даного документа, що охороняється законом про авторське право видавця, не може бути відтворена чи скопійована в будь-якій формі або будь-якими засобами (графічними, електронними або механічними, включаючи фотокопіювання, запис, запис на магнітних носіях, або шляхом знімання інформації) без письмового дозволу редакції.

Друковані копії цього документа призначені тільки для довідкової мети. Будь ласка, використовуйте електронні копії на сайті FSC (ic.fsc.org) задля забезпечення роботи з останньою версією.

Вимоги до постачання FSC® контрольованої деревини

FSC-STD-40-005 V3-0 UA

Лісова опікунська рада ® (FSC) є незалежною, не прибутковою, неурядовою організацією, що створена для підтримки екологічно прийняттого, соціально вигідного та економічно життєздатного управління світовими лісами.

Бачення FSC полягає у тому, що ліси світу мають задовольняти соціальні, екологічні та економічні права і потреби теперішнього покоління без шкоди для майбутніх поколінь.

Зміст

- A Завдання
- B Сфера застосування
- C Дата набуття чинності і термін дії
- D Посилання
- E Терміни та визначення

ЧАСТИНА I СИСТЕМА НАЛЕЖНОЇ ПЕРЕВІРКИ

- 1 Впровадження та підтримання системи належної перевірки
- 2 Отримання інформації про матеріал
- 3 Оцінювання ризику
- 4 Зниження ризику

ЧАСТИНА II СИСТЕМА МЕНЕДЖМЕНТУ ЯКОСТІ

- 5 Компетенція, документування і записи
- 6 Загальнодоступна інформація
- 7 Інформація і скарги зацікавлених сторін

Додаток А Оцінка ризику організацією

Додаток В Мінімальні вимоги до консультацій із зацікавленими сторонами

Додаток С Мінімальні вимоги до кваліфікації експертів

Додаток D Короткий опис процесу оцінювання контрольованої деревини
(довідкове)

Додаток E Настанови щодо розроблення та приклади контрольних заходів
(довідкові)

Додаток F Участь в програмі FSC тестування деревних волокон (довідкова)

Додаток G Типова форма для розширеного оцінювання ризиків (довідкова)

Додаток H Порівняльна таблиця змін версій 2-1 та 3-0 стандарту FSC-STD-40-005 (довідкова)

A Завдання

Цей стандарт описує вимоги до системи належної перевірки для FSC-сертифікованих ланцюгів постачання організацій з метою уникнення матеріалу з неприйнятних джерел. Матеріал з неприйнятних джерел не може бути використаний в продуктах FSC Mix.

Існує п'ять категорій FSC-контрольованої деревини з неприйнятних джерел (іменовані категоріями контрольованої деревини):

- 1) незаконно заготовлена деревина;
- 2) деревина, заготовлена з порушенням традиційних прав і прав людини;
- 3) деревина з лісів, в яких особлива для збереження цінність опиняється під загрозою через господарську діяльність;
- 4) деревина з лісів, які перетворюються на плантації та категорії земель інші, ніж лісогосподарського призначення;
- 5) деревина з лісів, в яких вирощують генетично модифіковані дерева.

B Масштаб

Цей стандарт встановлює вимоги до системи належної перевірки задля оцінювання та зниження ризику, пов'язаного з матеріалами, що постачаються без заяви FSC.

У своєму головному застосуванні, цей стандарт вимагає використання оцінювання ризику, щоб визначити ризик вибору неприйнятних джерел. Якщо встановлено точно визначений або невизначений ризик, котрий стосується джерела матеріалу або змішування в ланцюгу постачання, організацією повинні бути реалізовані контрольні заходи для зниження такого ризику.

Цей стандарт застосовується для організацій, які застосовують стандарт «FSC-STD-40-004 FSC стандарт сертифікації ланцюга постачання» і які бажають включити контрольовану деревину в сферу їх сертифікату. Такі організації можуть застосовувати цей стандарт, щоб перевірити не FSC-сертифікований матеріал з метою виробництва і продажу FSC-контрольованої деревини та/або продуктів FSC Mix. Він не призначений для пошуку матеріалу із заявою «FSC контрольована деревина» у FSC-сертифікованих організацій.

Всі елементи цього стандарту вважаються нормативними, включаючи сферу застосування, дату набуття чинності, посилання, терміни і визначення, таблиці і додатки, якщо не вказано інше.

Цей стандарт не повинен використовуватися організацією для отримання FSC контрольованої деревини від постачальників, котрі контролюються, перебувають у володінні або управлінні нею або пов'язаною організацією, окрім випадків, коли FSC оцінювання ризику для всіх п'яти категорій контрольованої деревини заплановане для області, яка охоплює постачальників, станом на дату публікації цього стандарту, і повинне бути затверджене FSC до 31 грудня 2017 року. Там, де FSC оцінювання ризиків не заплановане або не затверджене до 31 грудня 2017 р., ці джерела можуть бути сертифіковані окремо відповідно до стандартів

«FSC-STD-01-001 FSC Принципи і критерії лісоуправління» або «FSC-STD-30-010 FSC стандарт контрольованої деревини для підприємств лісового господарства».

С Дати набуття чинності і дійсності

Дата затвердження – 11 листопада 2015 р.

Дата публікації – 18 грудня 2015 р.

Дата набуття чинності – 01 липня 2016 р.

Термін дії – до заміни або відкликання.

Д Посилання

Наступні документи, повністю або частково, нормативно процитовані у даному документі і є релевантними для його застосування. Для посилань, котрі наведені без вказання дати, застосовується остання редакція цитованого документу (включно з будь-якими поправками).

FSC-PRO-60-002a Структура FSC національного оцінювання ризиків (для впровадження Додатку А)

FSC-PRO-60-002b Перелік затверджених FSC документів щодо контрольованої деревини

FSC-STD-40-004 FSC стандарт сертифікації ланцюга постачання

FSC-STD-50-001 Вимоги до використання товарних знаків FSC утримувачами сертифікатів

Е Терміни та визначення

Призначені для цього стандарту терміни та визначення наведені у *FSC-STD-01-001 FSC Принципи і критерії лісоуправління*, *FSC-STD-01-002 FSC Глосарій термінів*, *FSC-STD-40-004 FSC стандарт сертифікації ланцюга постачання*, *FSC-PRO-60-002a Структура FSC національного оцінювання ризиків*, застосовується наступне:

ПРИМІТКА: Деякі з термінів, включених у цей стандарт, мають оновлені визначення, які відрізняються від визначень, включених у раніше опублікованих нормативних документах FSC.

Побічний продукт (By-product): Вихідний продукт, котрий виробляється в процесі первинного виробництва іншого (основного) продукту з одних і тих же вхідних матеріалів (наприклад, тирса і тріска, що утворюються в процесі обробки пиломатеріалів). (Джерело: *FSC-STD-40-004 FSC стандарт сертифікації ланцюга постачання*).

Скарга (Complaint): Вираз невдоволення, поданий в письмовій формі і підтверджений фактами третьою стороною щодо відповідності організації

до вимог цього стандарту. (Джерело: *FSC-STD-40-004 FSC стандарт сертифікації ланцюга постачання*).

ПРИМІТКА: Це поняття включає в себе скарги, подані відносно постачальників та/або субпостачальників організації.

Контрольний захід (КЗ, Control measure): Дія, до якої повинна вдатися організація для того, щоб знизити ризик отримання матеріалу з неприйнятних джерел.

Контрольований матеріал (Controlled material): Вхідний матеріал, що поставляється без заяви FSC, який був оцінений на відповідність до вимог FSC контрольованої деревини відповідно до Стандарту *FSC-STD-40-005 V3-0 Вимоги до постачання FSC контрольованої деревини*. (Джерело: *FSC-STD-40-004 FSC стандарт сертифікації ланцюга постачання*)

Система належної перевірки (СНП, Due diligence system): Система заходів і процедур з метою мінімізації ризику отримання матеріалу з неприйнятних джерел. СНП, як правило, складається з трьох елементів: отримання інформації, оцінювання ризику, зниження ризику.

ПРИМІТКА: Це адаптація системи належної перевірки відповідно до Постанови (ЄС) номер 995/2010 Європейського Парламенту та Ради від 20 жовтня 2010 року, що встановлює обов'язки операторів, які розміщують деревину і продукцію з деревини на ринку (відомий як Регламент ЄС щодо деревини).

Перетворення лісів (Forest conversion): Зникнення природного лісу в результаті діяльності людини, без подальшого відновлення.

ПРИМІТКА: Перетворення може бути здійснене у зв'язку зі зміною землекористування (наприклад, створення плантацій, сільськогосподарське використання, створення пасовищ, міських поселень, промислових або гірничо-видобувних об'єктів), або там, де ліс було зрубано згідно з практикою ведення лісового господарства і не було відновлено. Максимальний період часу між суцільною вирубкою лісу і його відновленням повинен бути визначеним на основі чинного законодавства, правил передового практичного досвіду тощо, доречних для оцінюваної сфери. (Джерело: *FSC-PRO-60-002a Структура FSC національного оцінювання ризиків*)

FSC контрольована деревина (FSC Controlled Wood): Матеріал або виріб із заявою FSC контрольованої деревини.

FSC Глобальний лісовий реєстр (FSC Global Forest Registry, GFR): Загальнодоступна, онлайн база даних, що містить позначення ризику і пов'язані дані, що мають значення для реалізації вимог до FSC контрольованої деревини. URL: www.globalforestregistry.org

Низький ризик (Low risk): Висновок, зроблений після оцінювання ризику, про існування незначного ризику того, що матеріал з певної географічної області походить з неприйнятних джерел.

(Джерело: *FSC-PRO-60-002a Структура FSC національного оцінювання ризиків*)

ПРИМІТКА: FSC інтерпретує низький ризик у відповідності з незначним ризиком відповідно до Регламенту ЄС щодо деревини.

Територія низького ризику (Low risk area): область, де низький ризик при виборі джерела отримання матеріалу був визначений на основі процесу оцінювання ризику.

Матеріал (Material): Матеріал, що походить з лісу (наприклад, деревина та деревні вироби, а також недеревні лісові продукти), або утилізована деревина, без заяви FSC, і що в даний час оцінюється в організації, щоб визначити, чи він походить з прийнятних джерел.

Неприйнятні вхідні матеріали (Non-eligible inputs): Постачання будь-якого матеріалу, який є непридатним для включення до певної конкретної групи FSC продукції. (Джерело: змінене визначення з "Придатних входів", *FSC-STD-40-004 FSC стандарт сертифікації ланцюга постачання*)

Вставка 1: Визначення

Відмінності між "матеріалом", "контрольованим матеріалом" і «FSC контрольованою деревиною» може бути визначено таким чином:

Матеріал оцінюється організацією відповідно до цього стандарту. Після того, як було підтверджено, що вимоги стандарту виконуються, він може стати або контрольованим матеріалом, або FSC контрольованою деревиною.

Контрольований матеріал – це матеріал, для котрого є підтвердження про відповідність до цього стандарту і котрий використовується всередині організації в якості категорії вхідного матеріалу для виробництва FSC продукції.

FSC контрольована деревина – це матеріал, для котрого є підтвердження про відповідність до цього стандарту, стандарту FSC-STD-40-004, або стандарту FSC-STD-30-010, котрий або придбаний як такий у постачальника (у рамках дії FSC-STD-40-004), або класифікований як такий організацією, що впроваджує цей стандарт, для продажу іншій організації (не використовується для внутрішнього виробництва).

Організація (Organization): фізична або юридична особа, що є утримувачем сертифікату або звертається для сертифікації і, отже, несе відповідальність за демонстрацію відповідності застосовним вимогам, на яких ґрунтується сертифікація FSC. (Джерело: FSC-STD-01-001 *FSC Принципи і критерії лісоуправління*).

Походження (Origin): Територія, де було заготовлено матеріал.

ПРИМІТКА: масштаб, використовуваний для визначення походження, може варіюватися (наприклад, провінція або джерело постачання), і буде залежати від визначення ризику в конкретній області і контрольних заходів, якщо вони є застосовними.

Система менеджменту якості (СМЯ, Quality management system): організаційна структура, методи, процедури, процеси і ресурси, необхідні для впровадження управління якістю.

Оцінювання ризику (Risk assessment): оцінювання ризику отримання матеріалу з неприйнятних джерел, у тому числі ризик, пов'язаний з походженням і змішування матеріалу в ланцюгах постачання.

Є кілька типів оцінювання ризику залежно від походження (рис. 1):

Оцінювання ризику на національному рівні (НОР, National risk assessment, NRA): оцінювання ризику отримання матеріалу з неприйнятних джерел в даній країні/регіоні здійснюється відповідно до FSC-PRO-60-002 «Розроблення та затвердження національних оцінок ризику контрольованої деревини». (Джерело: FSC-PRO-06-002 «Розроблення та затвердження національних оцінок ризику контрольованої деревини»)

НОР, затвержені відповідно до FSC-PRO-60-002 V2-0 («старі» НОР), залишаються в силі до 31 грудня 2017 року. Якщо НОР не буде переглянута відповідно до FSC-PRO-60-002 V3-0 до 31 грудня 2017 року, території, що охоплюються цими НОР, набувають статусу неоцінених.

Централізоване національне оцінювання ризику (ЦНОР, Centralized national risk assessment, CNRA): Національне оцінювання ризику або його частина, розроблена Міжнародним центром FSC.

ПРИМІТКА: НОР і ЦНОР разом іменуються FSC оцінкою ризику.

Спрощене оцінювання ризику (Simplified risk assessment): оцінювання організацією ризику отримання матеріалу з неприйнятних джерел в неоцінених територіях, розроблені відповідно до додатку А FSC-STD-40-005 V3-0 «Вимоги до постачання FSC контрольованої деревини». Це оцінювання ризику може бути

використане тільки для країни, або її частини, де заплановано здійснення FSC оцінювання ризиків для всіх п'яти категорій контрольованої деревини, станом на момент публікації даного стандарту¹, яке повинне бути затверджене FSC до 31 грудня 2017 року. Спрощене оцінювання ризику не повинне використовуватися після 31 грудня 2017 року.

Розширене оцінювання ризику (POP, Extended risk assessment, ERA): оцінювання організацією ризику отримання матеріалу з неприйнятних джерел в неоцінених територіях, розроблене відповідно до FSC-PRO-60-002a Структура FSC національного оцінювання ризиків та стандарту FSC-STD-40-005 V3-0 Вимоги до постачання FSC контрольованої деревини.

Оцінювання ризику змішування матеріалу в ланцюгах постачання проводиться організацією для своїх ланцюгів постачання.

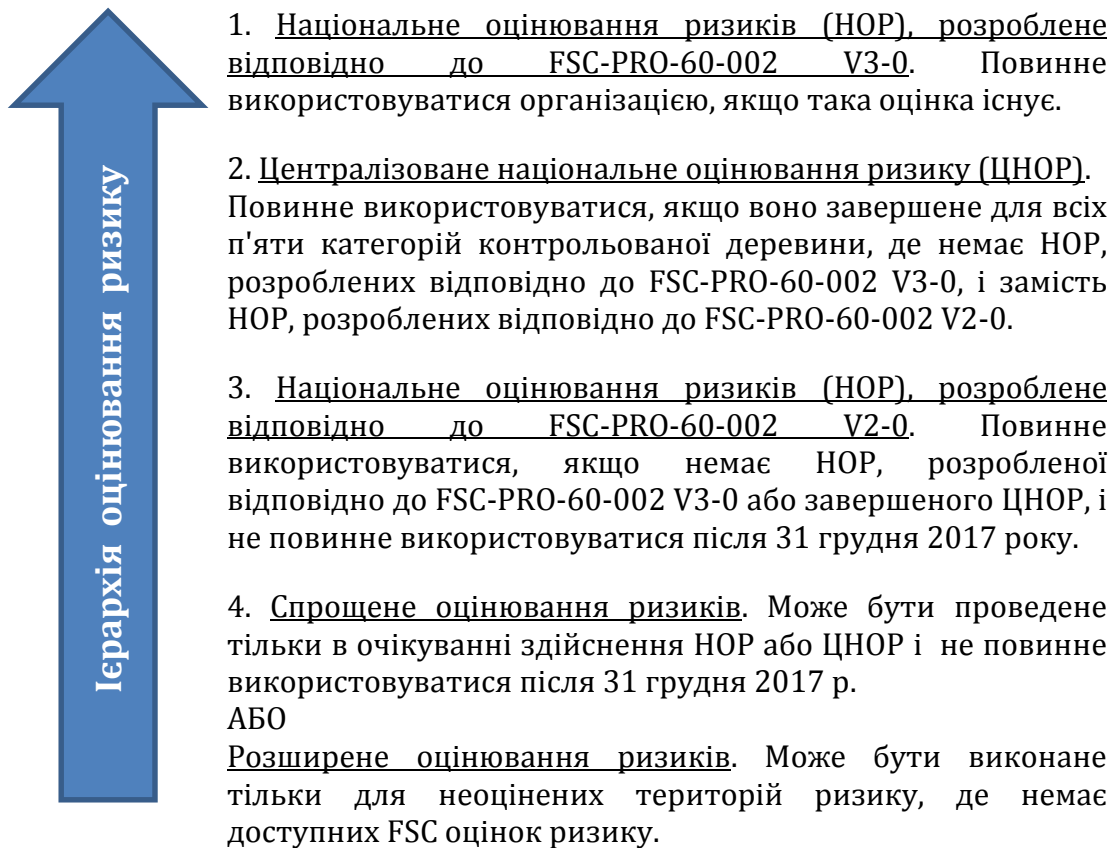

Рис. 1. Ієрархія оцінювання ризику, котра може застосовуватися для впровадження цього стандарту. Повинне використовуватися найвище з наведених оцінювань ризику, що існує для області постачання (починаючи з 1. Національне оцінювання ризиків (НОР), розроблене відповідно до FSC-PRO-60-002 V3-0). Перелік затверджених НОР, а також інформація про

¹ Див. веб-сайт FSC (<http://ic.fsc.org/centralized-national-risk-assessment.700.htm>).

версію FSC-PRO-60-002, що використовується для розроблення НОР, наведені у FSC-PRO-60-02b «Список FSC погоджених документів, що стосуються контрольованої деревини».

Визначений ризик (Specified risk): висновок після оцінки ризику, проведеного відповідно до *FSC-PRO-60-002a «Структура FSC національного оцінювання ризиків»*, що існує ризик, який не може бути означений як низький, що можуть бути отримані лісові продукти з неприйнятних джерел або введені до ланцюга постачання з певної географічної області. Характер і ступінь цього ризику визначається з метою призначення ефективних контрольних заходів.

(Джерело: *FSC-PRO-60-002a Структура FSC національного оцінювання ризиків*)

Область визначеного ризику (Specified risk area): область, де визначений ризик отримання матеріалу було ідентифіковано в рамках процесу оцінювання ризику, як описано в *FSC-PRO-60-002a «Структура FSC національного оцінювання ризиків»*. (Джерело: *FSC-PRO-60-002a Структура FSC національного оцінювання ризиків*)

Постачальник (Supplier): Фізична особа, компанія або інша юридична особа, що забезпечує організацію матеріалом.

Субпостачальник (Sub-supplier): фізична особа, компанія або інша юридична особа, що забезпечує постачальника або іншого субпідрядника матеріалом.

Територія постачання (Supply area): Географічна область, з якої надходить матеріал. Територія постачання не обов'язково повинна бути єдиною неперервною територією; вона може містити кілька окремих областей, які охоплюють кілька політичних юрисдикцій, в тому числі країн або декілька типів лісу.

Джерело постачання (Supply unit): Ліс з чітко визначеними межами, який управляється з метою досягнення низки цілей ведення лісового господарства. Включає в себе всі виробничі потужності і площі в межах або поблизу цих просторових областей, які є чийось законною власністю або знаходяться під господарським контролем, або перебувають у віданні, або управляються від чийогось імені спеціалістами лісового господарства з метою сприяння досягненню цілей господарювання.

Примітка: Просторова залежність між територією постачання і джерелом постачання проілюстровано на рис. 2.

Неприйнятні джерела (Unacceptable sources): Джерела матеріалу, які не відповідають вимогам щодо категорій контрольованої деревини.

Невизначений ризик (Unspecified risk): Висновок згідно з НОР, проведеним відповідно до FSC-PRO-60-002 2-0, чи спрощеним оцінюванням ризику, що

існує ризик, який не може бути визначений як низький, котрий полягає у тому, що лісові продукти з неприйнятних джерел можуть бути отримані або введені до ланцюга постачання з певної географічної області.

Неоцінена область (Unassessed area): Облaсті, котрі не покриті FSC оцінюванням ризику.

Вербальні форми висловлення положень

[Адаптовано з ISO / ІЕС частини 2: Правила побудови і формулювання міжнародних стандартів]

"Необхідно або повинно" (shall): вказує вимоги строгого слiдування вимогам для того, щоб відповідати стандарту.

"Слід" (should): вказує, що з декількох можливостей рекомендується одна, яка є особливо доречною, без згадування або виключення інших, або вказує, що певний напрям дій є кращим, але не обов'язково потрібним. FSC-акредитований орган сертифікації може задовольнити ці вимоги в еквівалентний спосiб, передбачаючи, що задоволення вимог може бути продемонстроване і обґрунтоване.

"Може" (may): вказує на напрям дій, допустимий в рамках документа.

"Здатне" (can): використовується для означення можливості і здатності, матеріальної, фізичної чи причинної.

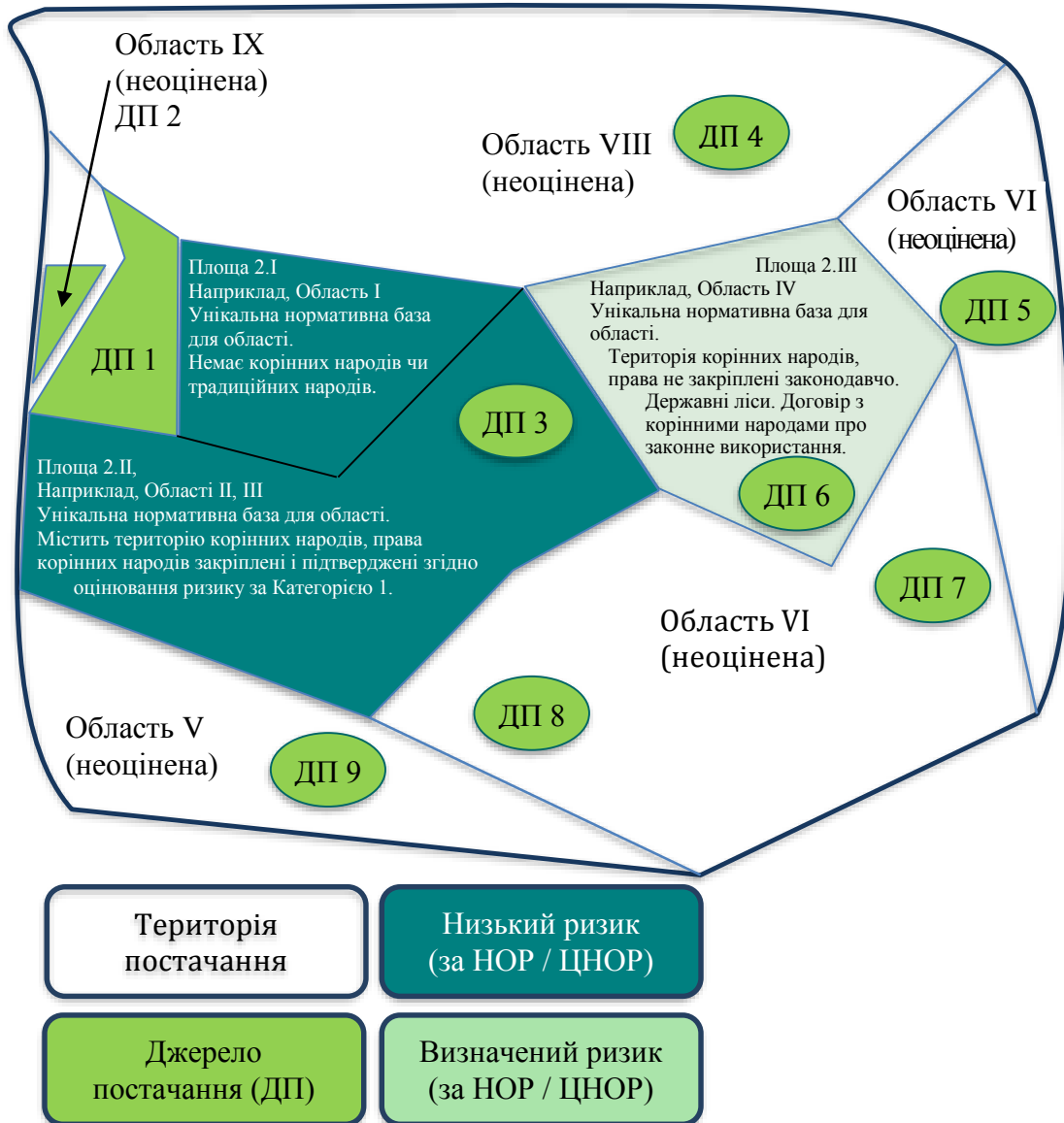

Рис. 2. Приклад просторового співвідношення між територією постачання, областю позначення однорідного ризику у затверджених FSC оцінках ризику (для прикладу використовується категорія 2 контрольованої деревини) та джерелом постачання

ЧАСТИНА І СИСТЕМА НАЛЕЖНОЇ ПЕРЕВІРКИ

1 Впровадження та підтримка системи належної перевірки

1.1 Організації необхідно мати, впроваджувати та підтримувати задокументовану систему належної перевірки (СНП) для матеріалу, що поставляється без заяви FSC з метою використання у якості контрольованого матеріалу або продажу з заявою FSC контрольованої деревини.

ПРИМІТКА: Організація може обирати між розробленням власної СНП або застосуванням СНП, розробленої сторонньою організацією. Орган з сертифікації², який оцінює відповідність організації вимогам цього стандарту, не має права на розробку СНП.

1.2 Організація повинна включати всіх постачальників і субпостачальників матеріалу, який оцінюється відповідно до цього стандарту до своєї СНП (рис. 3).

ПРИМІТКА: Не очікується, що постачальники і субпостачальники забезпечуватимуть виконання цього стандарту; забезпечення відповідності є обов'язком організації. Організація може вимагати від постачальників притримуватися частин(-и) цього стандарту для досягнення відповідності.

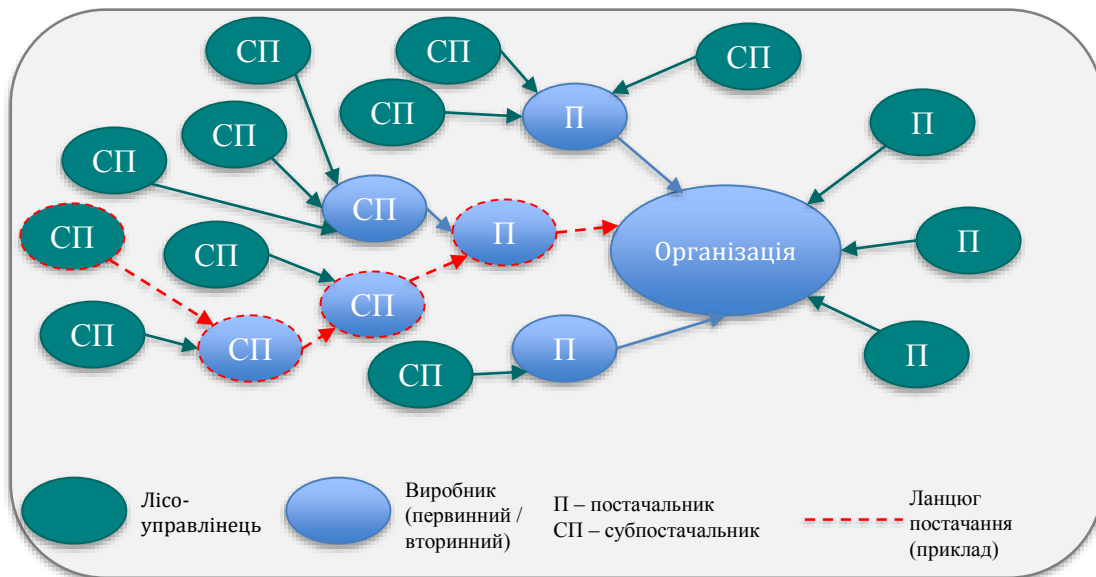

Рис. 3. Приклад постачальників організації та ланцюгів постачання, через які отримується матеріал

1.3 Організація повинна забезпечити для себе, для органу сертифікації, а також Accreditation Services International

² Під органом із сертифікації розуміється FSC-акредитований сертифікаційний орган, котрий оцінює відповідність певної організації даному стандарту, якщо не зазначено інше.

доступ до доказів відповідності застосовним вимогам цього стандарту, в тому числі доступ до документів, територій та виробничих потужностей постачальників і субпостачальників, а також джерел постачання, де це є доречним.

1.4 Організація не повинна застосовувати свою СНП до лісових ресурсів, якими вона або будь-яка афілійована організація володіє або управляє.

1.5 Організація повинна використовувати матеріал як контрольований або продавати матеріал з заявою «FSC контрольована деревина»³, лише якщо він відповідає вимогам цього стандарту, що підтверджується за допомогою СНП.

ПРИМІТКА: Це стосується одночасно пунктів 3.5 та 4.14.

Рис. 4. Елементи системи належної перевірки та межі її перевірки

1.6 Організація повинна перевіряти і, за необхідності, переглядати свою СНП принаймні щорічно, і щоразу, коли відбуваються зміни, які впливають на доречність, ефективність або адекватність СНП.

ПРИМІТКА 1: Засоби для перевірки доречності, ефективності або адекватності СНП можуть включати в себе: консультації із зацікавленими сторонами, польові перевірки та перевірки документів, всі з яких можуть бути включені у внутрішні аудити як зазначено в 1.7, але не обмежуються ними.

ПРИМІТКА 2: Польова перевірка може бути проведена на рівні одиниці постачання або виробничих потужностей

³ Застосовуються вимоги FSC-STD-40-004 FSC стандарт сертифікації ланцюга постачання

- постачальника/субпостачальника. Коли/якщо застосовні частота і масштаб польової перевірки залежатимуть від ризику, визначеного організацією у своїй СНП.
- ПРИМІТКА 3: Консультації із зацікавленими сторонами, польова перевірка та перевірка документів також можуть бути реалізовані в якості контрольних заходів. У таких випадках, застосовуються вимоги розділу 4.
- ПРИМІТКА 4: Перевірка СНП включає в себе перевірку будь-яких змін в оцінюванні ризику, що використовується (див. розділ 3), і перевірку контрольних заходів, що провадяться організацією (розділ 4), але не обмежується ними.
- 1.7 Організація повинна здійснювати внутрішній аудит своєї СНП принаймні щорічно, щоб забезпечити її належне впровадження.
- 1.8 Організація повинна документувати масштаб, дати і співробітників, залучених до внутрішнього аудиту.
- 1.9 Організація повинна документувати всі випадки оцінювання СНП як неефективної під час внутрішнього аудиту, і повинна забезпечити розгляд всіх відповідних проблем та їх розв'язання впродовж 12 місяців з моменту їх виявлення.
- 1.10 Організація не повинна використовувати матеріал з ланцюгів постачання, де неефективність СНП призводить або може призвести до потрапляння у виробництво неприйнятних вхідних матеріалів.

2 Отримання інформації про матеріал

- 2.1 Організація повинна отримувати, документувати та підтримувати таку актуальну інформацію про матеріал, з дотриманням 2.5:
- a) Назви та адреси постачальників;
  - b) Опис матеріалу;
  - c) Кількість придбаного матеріалу у об'ємних чи масових одиницях;
  - d) Деревні види (включно з науковою та побутовою назвами), там де така інформація про вид визначає характеристики продукту та/або там, де це вимагається відповідно до застосовного законодавства про легальність лісоматеріалів;
ПРИМІТКА: Перелік можливих видів є прийнятним для матеріалу, що використовується у виробництві паперу, композитних плит та інших продуктів, які зазвичай містять деревину кількох видів.
  - e) Документація про купівлю;
  - f) Застосовне оцінювання ризику;
  - g) Країна заготівлі, де це вимагається застосовним законодавством про легальність лісоматеріалів;
  - h) Підтвердження походження, відповідно до пункту 2.2, та
  - i) Інформація про ланцюги постачання, згідно з пунктом 2.3.

- 2.2 Організації необхідно зберігати докази походження матеріалу задля (згідно з пунктом 2.5):
- a) ідентифікації області з однаковим визначенням ризику для кожної категорії контрольованої деревини у застосовному оцінюванні ризику; або
  - b) підтвердження заготівлі матеріалу з FSC-сертифікованих джерел, або попередньо контрольованих джерел (де матеріал продавався з заявою FSC контрольованої деревини) при постачанні матеріалу організації без заяви FSC.
- 2.2.1 Декларацію від постачальника необхідно використовувати винятково як частину доказової бази для демонстрації походження матеріалу. Сама по собі декларація постачальника, навіть за умови пред'явлення договору постачання, не може розглядатися як достатній доказ походження матеріалу.
- 2.3 Організації необхідно мати доступ до інформації про її ланцюги постачання (включно з субпостачальниками) до такого рівня, який би дозволив підтвердити та задокументувати:
- a) походження матеріалу;
  - b) ризик, пов'язаний з походженням, а також ризик, пов'язаний зі змішуванням з неприйнятними вхідними матеріалами в ланцюгу постачання (згідно з розділом 3); та
  - c) зниження ризику (згідно з розділом 4).

Вставка 2: Документування походження

Відповідна документація може включати юридично необхідні товарно-супровідні документи, доказ купівлі в джерелі постачання, звідки походить матеріал (дивись нижче), і відповідну Систему виставлення рахунків, що використовується в області (-ях) походження, проте не обмежується ними. Докази походження можуть бути перевірені організацією на виробничих потужностях постачальника та/або поза ними, використовуючи копії відповідної документації.

Інформація про джерело постачання, з якої походить матеріал, не завжди потрібна для доказу походження, але буде необхідною, якщо контрольний захід (наприклад, польова перевірка) є доречним до такого масштабу.

- 2.4 Організації необхідно вимагати від своїх постачальників повідомляти їй про будь-які зміни, що можуть вплинути на визначення ризику або його зниження, наприклад, про зміни породного складу, походження та ланцюга постачання.
- 2.5 Для входів у вигляді побічних продуктів, організації необхідно документувати походження як зазначено у пункті 2.2, або за допомогою юридично ефективної та правозастосовної угоди з постачальником побічних продуктів, яка містить звіт про походження.
- 2.5.1 Письмова угода про постачання повинна містити:
- a) інформацію про походження побічних

продуктів, яка дозволяє ідентифікувати область з визначенням однорідного ризику у застосовному оцінюванні ризику для усіх п'яти категорій контрольованої деревини (наприклад, область та/або тип лісу/право власності);

b) зобов'язання про те, що у випадках, коли матеріал походить з областей з визначеним ризиком, постачальник підтримуватиме організацію у її роботі зі збору інформації, необхідної для забезпечення контрольних заходів.

2.5.2 За наявності договору про постачання, організація повинна перевірити надану інформацію з метою підтвердження, що:

a) види, що постачаються, заготовлюються з комерційною метою на задекларованій території постачання (за необхідності, підтвердження за допомогою сертифікату CITES);

b) тип і якість отриманого матеріалу є комерційно доступними із задекларованої території постачання;

c) відстань та засоби транспортування до організації (або до виробничих потужностей постачальника, якщо постачальник закуповує вхідний матеріал у вигляді побічних продуктів) відповідають задекларованій території постачання і є економічно життєздатними.

ПРИМІТКА: Підтвердження вищенаведеного та формування неупереджених висновків щодо правдоподібності та надійності наданої постачальником інформації є відповідальністю організації. Повинен застосовуватися застережний підхід.

2.5.3 Організація не повинна використовувати матеріал у якості контрольованого матеріалу або продавати його з заявою FSC контрольованої деревини, якщо вимоги пункту 2.5.2 a, b або c не можуть бути підтвержені.

2.6 Продукти та матеріали з видів, перелічених у Додатках 1, 2 або 3 Конвенції про міжнародну торгівлю видами дикої фауни та флори, що знаходяться під загрозою зникнення (CITES), які буде імпортовано, експортовано або реекспортовано, повинні супроводжуватися застосовними дійсними сертифікатами.

3 Оцінювання ризику

3.1 Організація повинна використовувати застосовне FSC оцінювання ризику для визначення ризику, пов'язаного з походженням матеріалу для кожної категорії контрольованої деревини.

3.2 Організація повинна адаптувати її СНП до використання FSC оцінювання ризику впродовж 6 місяців від дати їх схвалення FSC, окрім випадків, коли продовження терміну є обґрунтованим і затвердженим органом сертифікації.

3.3 Оцінювання ризику у неоцінених територіях повинне бути можливим винятково згідно з таким:

а) Організація може провести власне оцінювання ризику згідно з вимогами Додатку А; та

б) Організація повинна отримати схвалення від органу сертифікації свого оцінювання ризику, проведеного для її території постачання та/або розширення до нових територій постачання перед використанням визначення ризику у своїй СНП.

ПРИМІТКА: Використання FSC оцінювання ризику не вимагається, якщо матеріал класифіковано у відповідності з пунктом 3.6. Для ілюстрації використання різних джерел визначення ризику див. рис. 5 у додатку А.

3.4 Організація повинна оцінювати та документувати ризик змішування матеріалу з неприйнятними вхідними матеріалами у її ланцюгу постачання впродовж транспортування, переробки чи зберігання.

3.5 Організація може використовувати матеріал як контрольований та/або продавати його з заявою FSC контрольованої деревини, якщо було підтверджено його низький ризик для всіх п'яти категорій контрольованої деревини і якщо немає ризику його змішування з неприйнятними вхідними матеріалами у ланцюгах постачання.

3.6 Організація може використовувати матеріал як контрольований та/або продавати його з заявою FSC контрольованої деревини, якщо він раніше мав заяву FSC 100% або FSC контрольована деревина (але постачався без заяви FSC), і якщо є підтвердження, що не відбулося змішування у несертифікованому FSC ланцюгу постачання⁴.

3.7 Щоразу, коли ідентифікується визначений або невизначений ризик, пов'язаний з походженням та/або змішуванням з неприйнятними вхідними матеріалами у ланцюгу постачання, організація повинна виконувати вимоги розділу 4 до того, як матеріал може бути використаний як контрольований або проданий з заявою FSC контрольованої деревини.

Вставка 3: У чому полягає ризик?

Ризик розглядається з таких точок зору:

а) Походження – включає в себе ризик отримання матеріалу з неприйнятних джерел, де застосовуються неприйнятні методи управління або пов'язані з ними види діяльності. Цей ризик оцінюється для певної

⁴ Несертифікований FSC ланцюг постачання – це ланцюг постачання між організацією, що стоїть вище по ланцюгу постачання, яка продала FSC сертифікований матеріал або FSC контрольовану деревину, і організацією, що виконує цей стандарт та оцінює матеріал.

географічної області відповідно до застосовних вимог до оцінювання ризиків, і забезпечується через НОР, ЦНОР або власне оцінювання ризиків організацією (див. визначення оцінювання ризику в розділі Е).

б) Ланцюги постачання, через які надходить матеріал – цей ризик включає в себе розгляд того, що відбувається з матеріалом (який був зібраний в області, для якої визначений конкретний ризик, як у наведеному вище пункті "а") в ланцюгу (-ах) постачання. Це включає в себе ризик того, що матеріал змішується з неприйнятними вхідними матеріалами або з матеріалом іншого походження, що не дозволяє підтвердити ризик, пов'язаний з походженням. Цей ризик є специфічним для організації і додатковим до пункту "а".

Для того, щоб ефективно знизити ризики, необхідно розглядати обидві точки зору, а заходи щодо зниження ризику повинні застосовуватися на відповідному "рівні" ланцюга постачання.

З практичної точки зору і з точки зору організації, оцінювання ризику є ретельним поглядом на ланцюг постачання для виявлення ситуацій, процесів тощо, які можуть призвести до введення до ланцюгів постачання неприйнятних або незаконних джерел. Після оцінювання ризику, організація оцінює, наскільки ймовірним і серйозним є ризик з точки зору її діяльності (і відповідної FSC оцінки ризику), а потім вирішує, які контрольні заходи необхідні для запобігання появі цього, і реалізує їх.

4 Зниження ризику

4.1 Організації необхідно мати та впроваджувати контрольні заходи, достатні для зниження визначеного чи невизначеного ризику, пов'язаного з походженням та/або ризику, пов'язаного зі змішуванням з неприйнятними вхідними матеріалами у ланцюгу постачання.

ПРИМІТКА: Приклади контрольних заходів та вказівки щодо їх розроблення представлено у Додатку Е.

Контрольні заходи, запроваджені організацією

4.2 Бажаний результат кожного контрольного заходу повинен бути чітко визначений.

4.3 Там, де вимоги законодавства можуть конфліктувати з адекватними контрольними заходами, контрольні заходи повинні бути схвалені органом сертифікації перед їх впровадженням.

ПРИМІТКА: Конфлікти виникають лише у випадках, коли юридичне зобов'язання перешкоджає реалізації вимог FSC. Ситуація не вважається конфліктною, якщо контрольний захід перевищує мінімальні вимоги для відповідності нормативно-правовим актам.

4.4 Застосовні схвалені документи щодо контрольованої деревини перелічені у *FSC-PRO-60-002b Перелік затверджених FSC документів щодо контрольованої деревини* (наприклад, методика оцінювання особливих для збереження цінностей тощо) повинні використовуватися при запровадженні контрольних заходів.

4.5 Індикатори та верифікатори у схваленому Національному стандарті лісоуправління, стандарті органу сертифікації або єдині міжнародні індикатори можуть використовуватися для контрольних заходів, де таке застосування є доречним.

4.6 Консультація із зацікавленими сторонами повинна проводитися

- відповідно до вимог додатку В у випадках, коли вона вимагається.
- 4.7 Організація може проводити консультацію із зацікавленими сторонами відповідно до вимог додатку В, щоб засвідчити достатність своїх контрольних заходів.
- 4.8 У випадку, коли невизначений ризик встановлено для категорій 2 і 3 контрольованої деревини, організація повинна провести консультацію із зацікавленими сторонами як один із контрольних заходів.
ПРИМІТКА: Області з невизначеним ризиком можуть виникати внаслідок НОР, здійсненого відповідно до *FSC-PRO-60-002 V2-0* («старі НОР»), або спрощеного оцінювання ризику, проведеного організацією (див. Додаток А).
- 4.9 Для категорій 2 і 3 контрольованої деревини, організація повинна використовувати висновок принаймні одного експерта для підтвердження достатності контрольних заходів, окрім випадків, коли вони були вжиті як обов'язкові згідно з відповідним НОР, або окрім випадків, коли вони впроваджуються задля запобігання заготівлі матеріалу в областях з визначеним ризиком. Залучені експерти повинні відповідати мінімальним вимогам, наведеним у Додатку С.
ПРИМІТКА: Організація також може застосовувати публічно доступні матеріали, розроблені експертами (які відповідають вимогам Додатку С) для обґрунтування достатності контрольних заходів.
- 4.10 Для матеріалу, що походить з областей, не охоплених НОР, затвердженим згідно з *FSC-PRO-60-002 V3-0*, і де є визначений чи невизначений ризик, пов'язаний із традиційними правами чи правами людини⁵:
- а) Матеріал не повинен походити з областей, де є суттєві докази дуже поширених порушень прав корінних або традиційних народів;
  - б) Матеріал не повинен походити з областей, де існує конфлікт істотних розмірів, котрий стосується прав корінних та/або традиційних народів, окрім випадків, коли конфліктуючими сторонами вживаються спрямовані на розв'язання конфлікту заходи, котрі визнаються корінними та/або традиційними народами, чий інтереси заторкнуті, чесними та справедливими, або коли корінні та/або традиційні народи, чий інтереси заторкнуті, дають вільну згоду на основі попередньої поінформованості (FPIC) на здійснення господарської діяльності, пов'язаної з отриманням матеріалу; та
  - с) Організація повинна отримати висновок одного або більшої кількості експертів та намагатися отримати висновок зацікавленого партнера(ів) з мережі FSC щодо вимог, які стосуються вільної згоди на основі попередньої поінформованості (FPIC) при виконанні пункту 4.10.1 б). Залучені експерти повинні відповідати мінімальним вимогам, наведеним у Додатку С.

---

⁵ Включно з результатами для індикатора 2.3 оцінювання ризику згідно з *FSC-PRO-60-002a* (FSC оцінювання ризику або розширене оцінювання ризику), або індикаторів 2.4 та 2.5 у НОР, розроблених відповідно до *FSC-PRO-60-002a V2-0*, або у спрощеному оцінюванні ризику.

4.11 Для матеріалу, що походить з областей, не охоплених НОР, затвердженим згідно з *FSC-PRO-60-002 V3-0*, де існує визначений чи невизначений ризик, пов'язаний з особливими для збереження цінностями (ОЗЦ) 2-6:

а) ОЗЦ 2 (Екосистеми та їх мозаїки ландшафтного рівня):

Матеріал не повинен походити з комерційних лісозаготівель в непорушених лісових ландшафтах⁶ (НЛЛ) та не повинен походити з областей, де господарська діяльність сприяє/збільшує фрагментацію НЛЛ.

б) ОЗЦ 3 (екосистеми та оселища):

Матеріал не повинен походити з областей, де наявні ці ОЗЦ, окрім випадків, коли вживаються конкретні заходи, розроблені для охорони ОЗЦ, притаманних цим екосистемам (наприклад, лісозаготівлі на територіях з рідкісними, зникаючими та такими, що є під загрозою зникнення екосистемами, проектується таким чином, щоб зберегти розміри та цінності таких екосистем).

в) ОЗЦ 4 (критичні екосистемні послуги):

Матеріал не повинен походити з ідентифікованих або нанесених на карту водозборів⁷, котрі забезпечують місцеві громади питною водою, окрім випадків, коли застосовується найкраща практика ведення лісового господарства, яка включає буферні зони уздовж водотоків, обмеження на застосування певних видів обладнання, будівництво доріг та захист від забруднення.

ПРИМІТКА: Впровадження передових практик можна оцінювати на основі дотримання правил найкращої практики та інших загальних правил.

д) ОЗЦ 5-6 (потреби громади та культурні цінності):

Матеріал не повинен походити з областей, де наявні ці ОЗЦ, окрім випадків, коли є докази, які підтверджують залучення місцевих громад та корінних народів, а також задоволення їх потреб.

Контрольні заходи, передбачені у НОР

4.12 Організація повинна впроваджувати контрольні заходи, що передбачені як обов'язкові у застосованих НОР, з урахуванням пункту 4.13.

4.13 Організація може замінити обов'язкові контрольні заходи, передбачені НОР, на більш ефективні контрольні заходи за таких умов:

а) організація демонструє, що передбачені НОР контрольні заходи є недостатніми для зниження ризику, виявленого у певних операціях, які вона здійснює;

⁶ Визначені згідно з <http://intactforests.org> або <http://www.globalforestwatch.org/map/3/15.00/27.00/ALL/grayscale/none/607> станом на 2013 рік, або FSC оцінюванням ризику.

⁷ Масштаб (розмір) водозборів повинен визначатися територією, на якій мешкають ці місцеві громади.

b) організація демонструє органу сертифікації, що альтернативні контрольні заходи є достатніми для зниження ризику і FSC-акредитований орган сертифікації затверджує альтернативні контрольні заходи; та

c) після затвердження органом сертифікації, організація надсилає опис альтернативних контрольних заходів та обґрунтування їх застосування органу, відповідальному за підтримку в актуальному стані НОР (і який визначений у НОР).

Використання матеріалу

4.14 Організація може використовувати матеріал у якості контрольованого або продавати його з заявою FSC контрольованої деревини після виконання адекватних контрольних заходів.

ЧАСТИНА II СИСТЕМА УПРАВЛІННЯ ЯКІСТЮ

5 Компетенція, документування і записи

- 5.1 Організація повинна призначити представника керівництва відповідальним за відповідність організації усім застосовним вимогам цього стандарту.
- 5.2 Увесь відповідний персонал повинен демонструвати обізнаність з процедурами організації та компетентність у впровадженні застосовних вимог цього стандарту.
- 5.3 Організація повинна впроваджувати задокументовані процедури, які охоплюють усі застосовні вимоги цього стандарту.
- 5.4 Організація повинна вести облік і документацію, які б демонстрували її відповідність вимогам цього стандарту, а також забезпечити їх доступність за першою вимогою органу сертифікації.
- 5.5 Організація повинна зберігати усі відповідні записи упродовж щонайменше 5 років.

6 Загальнодоступна інформація

- 6.1 Організація повинна надавати органу сертифікації короткий письмовий виклад своєї СНП. Короткий письмовий виклад повинен містити таку інформацію:
- a) Опис території (-й) постачання та відповідне (-і) визначення ризику;
ПРИМІТКА: В описі дозволяється ідентифікувати області з визначеним однорідним ризиком у застосовному оцінюванні ризику для кожної категорії контрольованої деревини.
  - b) Посилання на застосовне FSC оцінювання ризику;
  - c) Власне оцінювання ризику організацією (за винятком конфіденційної інформації);
  - d) Процедуру реєстрації скарг; та
  - e) Контактну інформацію особи чи посадовця, відповідальної за реагування на скарги.
- ПРИМІТКА 1: Ця інформація буде включатися органом сертифікації до загальнодоступного резюме для розміщення в базі даних FSC.
- ПРИМІТКА 2: Не вимагається, щоб короткий виклад СНП був на одній з офіційних мов FSC.
- 6.2 Для матеріалу, що походить з територій, не ідентифікованих як області низького ризику для походження матеріалу, короткий письмовий виклад СНП повинне також містити:
- a) контрольні заходи, що виконуються організацією, згідно з індикаторами оцінювання ризику⁸;
  - b) Короткий виклад організацією процесу(ів) консультації,

⁸ Наведено у FSC-PRO-60-002a Структура FSC національного оцінювання ризиків (для НОР або розширеного оцінювання ризику) або Додатку А (для 'старих НОР' або спрощеного оцінювання ризику).

виконаних відповідно до Додатку В, якщо це застосовне;

с) Інформацію про залучення одного або більшої кількості експертів до розробки контрольних заходів, якщо застосовне;
ПРИМІТКА: Для індивідуальних експертів наводяться їх імена, кваліфікація, реєстраційний номер або номер ліцензії (якщо застосовні), а також масштаб наданих ними послуг. Для публічно доступної експертизи, повинні цитуватися конкретні джерела інформації.

д) Короткий виклад відомостей, отриманих організацією в результаті польової перевірки, здійсненої як контрольний захід, якщо це є застосовним, та здійснені організацією заходи щодо реагування на виявлені невідповідності, де вони виникали, окрім випадків, коли така інформація є конфіденційною. Організація повинна надавати обґрунтування виключення конфіденційної інформації.
ПРИМІТКА: Конфіденційна природа інформації може бути визначена законодавством, вимогам якого повинна відповідати організація. Комерційно чутлива інформація, а також імена індивідуальних власників землі можуть розцінюватися як конфіденційні.

7 Інформація і скарги зацікавлених сторін

7.1 Організація повинна розробити і впровадити задокументовану процедуру обробки коментарів та скарг зацікавлених сторін, котрі стосуються її СНП.

ПРИМІТКА: Процедура може містити доречні існуючі організаційні правила, механізми тощо.

7.2 Процедура повинна містити механізми (якщо інше не зазначене у застосовному НОР) для:

- a) Підтвердження одержання скарг;
- b) Інформування зацікавлених сторін про процедуру подання скарг та надання попередньої відповіді скаржникам упродовж двох тижнів;
- c) Передачі скарг, пов'язаних із визначенням ризику у відповідних FSC оцінюваннях ризику, відповідальним органам (для НОР – зазначеним у НОР, для ЦНОР – до FSC);

ПРИМІТКА: Коли скарга передається відповідальному органу, пункти 7.2. d) – k) не застосовуються.

- d) Проведення попереднього оцінювання для визначення значущості наведених у скарзі доказів шляхом оцінювання наведених доказів ризику використання матеріалу з неприйнятних джерел;
- e) Діалогу зі скаржниками з метою вирішення визнаних значущими скарг до вживання подальших дій;
- f) Передачі значущих скарг органу сертифікації та відповідному Національному офісу FSC упродовж двох тижнів з моменту отримання скарги. Інформація щодо заходів, які вживатимуться організацією задля вирішення

скарги, а також щодо способу застосування застережного підходу повинна докладатися до скарги;

- g) Застосування застережного підходу щодо продовження отримання відповідного матеріалу допоки скарга перебуває на розгляді;

ПРИМІТКА: Це включає опис застосування застережного підходу організацією у той час, коли скарга є нерозглянутою та невіршеною.

ПРИМІТКА: Скарга вважається такою, що перебуває на розгляді, якщо вона була визнана значущою (згідно пункту 7.2 d), та ефективна коригуюча дія (згідно пунктів 7.2 h-k) ще не була застосована.

- h) Застосування процесу перевірки (наприклад, польової перевірки та/або офісної перевірки) для скарги, яка визнана значущою, організацією впродовж двох місяців з моменту її одержання;
- i) Визначення коригуючого заходу, який мають вжити постачальники, та засобів примусити постачальника зробити це у випадку, якщо скарга була оцінена та підтверджена як значуща. Якщо коригуючий захід не можна визначити та/або примусити виконати, відповідний матеріал та/або постачальники повинні бути виключені організацією;
- j) Перевірки виконання постачальниками коригуючого заходу та його ефективності;
- k) Виключення відповідного матеріалу та постачальників у випадку, якщо не було вжито коригуючих заходів;
- l) Інформування скаржника, органу сертифікації та відповідного Національного офісу FSC про результати оскарження та будь-які дії, спрямовані на його вирішення, та для отримання копій відповідної кореспонденції; та
- m) Реєстрація та зберігання усіх отриманих скарг та вжитих заходів.

Додаток А Оцінювання ризику організацією

- 1 Загальні положення**
- 1.1 Організація може проводити такі оцінювання ризику для неоцінених територій (Рис. 5):
- a) Спрощене оцінювання ризику – згідно з наведеним нижче розділом 3, і лише там, де заплановане FSC оцінювання ризику для усіх п'яти категорій контрольованої деревини, станом на дату публікації цього стандарту⁹, котре має бути схвалене до 31 грудня 2017 р. Спрощене оцінювання ризику не повинно застосовуватися після 31 грудня 2017 р., з дотриманням пункту 3.2 цього стандарту; або
  - b) Розширене оцінювання ризику – згідно з наведеним нижче розділом 2, незалежно від того, заплановано чи ні FSC оцінювання ризику¹⁰.
- 1.2 Щодо побічної продукції: організація, розташована в межах Європейського союзу, має право класифікувати іншу країну Європейського союзу, як територію низького ризику при самостійному оцінюванні ризиків для першої категорії контрольованої деревини, якщо виконуються такі умови:
- a) Круглі лісоматеріали, при переробці яких утворюються побічна продукція, заготовлено на території Європейського союзу;
  - b) Побічна продукція виробляється і постачається постачальником, розташованим на території Європейського союзу;
  - c) Постачальник побічної продукції надає всю необхідну інформацію, яка вимагається Регламентом ЄС по деревині (EUTR) і Розділом 2 цього Стандарту; а також
  - d) Організація, яка постачає побічну продукцію і застосовує цю вимогу, погоджується, в письмовій формі брати участь у Програмі FSC з визначення властивостей деревних волокон. Заява про згоду повинна бути направлена до відділу FSC із забезпечення якості. Для виконання цієї вимоги можна використовувати Додаток F.
- 1.3 З метою здійснення оцінювання ризиків організація може залучати сторонні організації з відповідними знаннями та навичками оцінювання категорій контрольованої деревини, окрім органу сертифікації. Мінімальні вимоги до кваліфікації експертів для проведення розширеного оцінювання ризиків наведені в Додатку С.
- 1.4 Організація повинна надавати свою оцінку ризиків органу сертифікації.
- 1.5 Організація повинна не рідше одного разу на рік переглядати свою оцінку ризиків для підтвердження

⁹ Згідно даних на веб-сайті FSC <http://ic.fsc.org/centralized-national-risk-assessment.700.htm>.

¹⁰ Сертифікація згідно зі стандартом FSC-STD-01-001

коректності і актуальності визначення ризиків і, у разі необхідності, вносити в неї зміни.

1.5.1 Перегляд та внесення змін повинні здійснюватися до проведення органом сертифікації щорічного аудиту.

ПРИМІТКА: Спільне розширене оцінювання ризиків (див. п. 2.2) повинно переглядатися не рідше одного разу на рік.

1.5.2 Організація повинна переглядати свою оцінку ризиків і вносити в неї корективи у разі, коли виявляються суттєві зміни ризиків для неоцінених територій (наприклад, зміни в законодавстві або порушення дотримання законодавчих норм в результаті громадських заворушень, доступність оцінки ризиків FSC, що перебуває у процесі розробки).

1.5.3 Якщо FSC-сертифіковані господарські одиниці, розташовані на території низького ризику, втрачають свій сертифікований статус через призупинення дії сертифіката, організація повинна негайно припинити використання матеріалу, що постачається з цих господарських одиниць, як контрольованого матеріалу або його продаж із заявою FSC контрольованої деревини відразу після отримання повідомлення про призупинення.

1.5.4 Організація може відновити використання матеріалу в якості контрольованого матеріалу або продавати його з заявою FSC контрольованої деревини після скасування призупинення сертифіката або після завершення організацією оцінювання ризиків для господарської одиниці з призупиненою дією сертифіката відповідно до Додатку А, і підтвердження того, що матеріал відповідає вимогам цього стандарту, підтвердження чого здійснюється за допомогою СНП.

2 Розширене оцінювання ризиків

2.1 Розширене оцінювання ризиків повинне проводитися відповідно до вимог процедури *FSC-PRO-60-002a Структура FSC національного оцінювання ризиків*. Організація повинна враховувати:

- a) Всі джерела інформації, зазначені та / або описані в *FSC-PRO-60-002a*, котрі є застосовними до території, що підлягає оцінюванню. Якщо організація має доступ до джерел інформації для конкретної країни / регіону, то вони повинні бути застосовані;
- b) Доступні оцінки ризиків FSC на стадії розробки; та
- c) Будь-яку інформацію, що має відношення до її території (ї) постачання, отриману від зацікавлених сторін. У розширеній оцінці ризиків повинна бути коротко викладена така інформація і пояснено як її застосовувати.

ПРИМІТКА: Для представлення результатів розширеного оцінювання

- ризиків рекомендовано використовувати шаблон, наведений у Додатку G.
- 2.2 Організація може здійснювати розширене оцінювання ризиків спільно з однією або декількома організаціями, для яких джерелом постачання є та сама неоцінена територія. В цьому випадку застосовується таке:
- a) Розширене оцінювання ризиків повинне забезпечувати визначення ризиків для територій постачання всіх організацій, які його використовують;
  - b) Розширене оцінювання ризиків повинно містити вказані назви та контактну інформацію всіх організацій, які його (оцінювання) використовують;
  - c) Організації, що використовують розширене оцінювання ризиків, повинні призначити особу, відповідальну за дотримання вимог цього стандарту, а також за поширення розширеного оцінювання ризиків поміж зацікавленими сторонами, організаціями, які його використовують, і органами сертифікації, які оцінюють їх.

3 Спрощене оцінювання ризиків

- 3.1 Організація повинна призначити низькі або невизначені ризики для неоцінених територій відповідно до вимог цього розділу для кожного індикатору оцінювання ризиків.
- 3.2 Організація повинна розглядати неоціненні території як території невизначеного ризику доти, доки низький ризик не буде визначено відповідно до вимог цього розділу.
- 3.3 Спрощене оцінювання ризиків повинне починатися з аналізу в максимально можливому масштабі (відповідному даній території постачання), який повинен бути зменшений, якщо умови не є достатньо однорідними для підтвердження низького ризику для всієї території.
- a) Для категорій 1, 2, 4 та 5 контрольованої деревини, національний рівень повинен бути максимальним серед використовуваних;
  - b) Для 3 категорії оцінювання ризиків повинне враховувати наявність одного з перелічених екорегіонів ОЗЦ (наприклад, гарячі точки біорізноманіття, екорегіон Global 200, прикордонні ліси, малопорушені лісові території).
- ПРИМІТКА: Оцінювання ризиків може бути обмежене конкретною, чітко визначеною областю в межах території постачання, такою як тип лісу (наприклад, плантації) або масштаб господарської діяльності (наприклад, малі ліси або ліси з низькою інтенсивністю господарської діяльності). У цьому випадку, така область має бути чітко відображеною в оцінці ризиків.
- 3.4 Організація повинна включати в оцінку ризиків, принаймні, такі джерела інформації:
- a) Визначення ризиків, наведені в Глобальному лісовому

реєстрі FSC, у якості основи для проведення оцінювання ризиків. Організація може додатково перевірити визначення ризиків для своєї території постачання відповідно до вимог цього розділу;

- b) Відомі і доступні джерела інформації на додачу до передбачених цим розділом;
- c) Будь-яку інформацію, надану відповідним партнером мережі FSC або регіональним офісом.

Категорія 1 контрольованої деревини – незаконно заготовлена деревина

3.5 Загальні вимоги до оцінювання ризиків:

- a) Територія повинна розглядатися як зона невизначеного ризику, якщо незаконна заготівля є загрозою для лісу, людей або громад. Незначні порушення або питання, такі як невеликі географічні відхилення від відведеної території заготівлі, оформлення документів із запізненням або невеликі порушення, пов'язані з транспортуванням, не повинні призводити до установлення невизначеного ризику.
- b) Оцінка ризиків для незаконної заготівлі повинна включати розгляд, щонайменше, такого:
  - Індекс сприйняття рівня корупції у лісокористуванні;
  - Ступінь прозорості інформації, яка, після її оприлюднення, могла би призвести до виявлення або зниження рівня незаконної лісозаготівлі;
  - Ступінь наявності та якості ключових даних і документів, котрі відображають незаконну заготівлю деревини; і
  - Незалежні звіти про незаконну заготівлю деревини.

3.6 Індикатори для оцінювання ризиків:

Індикатори оцінювання ризику	Приклади джерел інформації
1. Територія постачання може вважатися зоною низького ризику щодо незаконної заготівлі деревини, якщо виконуються вимоги всіх наступних індикаторів, котрі стосуються лісоуправління.	
1.1 Докази забезпечення дотримання законодавства у сфері лісозаготівель у межах території постачання. a) Організація повинна використовувати «Мінімальний перелік діючих законодавчих актів, норм і ратифікованих	<ul style="list-style-type: none"> – Партнери мережі FSC і регіональні офіси (ic.fsc.org) – Королівський інститут міжнародних відносин (www.illegal-logging.info) – Агентство екологічних розслідувань (www.eiainternational.org)

<p>державою міжнародних договорів, конвенцій і угод» (Таблиця А, наведена нижче) для ідентифікації законодавчих актів у сфері лісозаготівель, що діють на території постачання, котра оцінюється.</p> <p>б) Для складання списку організація може використовувати існуючі національні переліки із затверджених FSC національних стандартів з лісоуправління, а також інші авторитетні джерела.</p> <p>Для країн, де існує затверджений перелік застосовних законодавчих актів, який розміщений в Глобальному лісовому реєстрі FSC, використання такого переліку є обов'язковим.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – Глобальний свідок (www.globalwitness.org) – Телапак (для Індонезії – www.telapak.org) – Департамент міжнародного розвитку Великобританії (ДМРВ) – ЄС FLEGT (План дій Європейського Союзу з удосконалення практики правозастосування, управління і торгівлі в лісовому секторі) (http://www.euflegt.efi.int/home) – Transparency International: індекс сприйняття корупції (www.transparency.org) – Всесвітній фонд захисту дикої природи (wwf.panda.org) – Регіональні та національні досьє ELDIS (www.eldis.org) – CITES (www.cites.org) – Некомерційні організації (НКО) та залучені зацікавлені сторони
<p>1.2 У межах території постачання є свідчення підтвердження законності заготівлі та продажу деревини, включаючи, наприклад, надійні і ефективні системи надання ліцензій і дозволів на заготівлю деревини.</p>	
<p>1.3 Існує невелика кількість свідчень або повідомлень про незаконну заготівлю деревини на території постачання або такі свідоцтва взагалі відсутні.</p>	
<p>1.4 Низький рівень сприйняття корупції у сфері надання або видачі дозволів на заготівлю деревини та інших сферах правоохоронної діяльності, пов'язаної із заготівлею деревини і торгівлею деревиною.</p> <p>Повинен використовуватися індекс сприйняття корупції Transparency International, котрий</p>	

<p>публікується щорічно. Країни з індексом менше 50 балів повинні розглядатися як території з невизначеним ризиком, окрім випадків, у яких присутня конкретна, незалежна і достовірна інформація на меншому масштабі (наприклад, впроваджені незалежні системи контролю руху деревини), яка свідчить про протилежне.</p>	
--	--

Таблиця А. Мінімальний перелік застосовних законодавчих актів, норм і ратифікованих державою міжнародних договорів, конвенцій і угод.

1. Законні права на проведення заготівлі	
1.1 Права володіння та управління земельними угіддями	Законодавство, яке регламентує права володіння земельними угіддями, в тому числі звичаєві права і права на управління, включаючи законність отримання прав на володіння і управління. Це також включає наявність юридичної реєстрації бізнесу і постановку на облік в податкових органах, в т.ч. наявність відповідних необхідних ліцензій.
1.2 Концесійні угоди (договори оренди)	Законодавство, що регулює процедури видання концесійних угод, в тому числі законність їх отримання. Хабарництво, корупція і протекціонізм є особливо добре відомими проблемами, пов'язаними з концесійними угодами.
1.3 Планування лісоуправління та лісозаготівель	Будь-які національні та місцеві законодавчі вимоги до планування лісоуправління, включаючи проведення інвентаризації лісів, наявність плану ведення лісового господарства та пов'язаних з ним планування і моніторингу, оцінку впливу господарської діяльності, консультації з іншими господарюючими суб'єктами, а також підтвердження вищевказаного юридично уповноваженими на це органами.
1.4 Дозвільні документи на заготівлю деревини	Національне та місцеве законодавство та нормативні акти, що регулюють видачу дозволів на заготівлю деревини, ліцензій чи інших юридичних документів, необхідних для конкретних лісозаготівельних робіт. Сюди відносять законні способи отримання дозволів. Корупція є широко званою проблемою, пов'язаною з виданням дозволів на заготівлю деревини.
2. Податки та збори	
2.1 Сплата орендної плати та плати за право користування	Законодавство, що стосується сплати всіх належних за законом лісозаготівельних зборів, таких як орендна плата, плата за відпуск лісу на корені та інші види платежів, що розраховуються на підставі обсягів. Сюди

лісовими ресурсами	також відносять сплату платежів, заснованих на правильній класифікації запасів деревини, її якості і породного складу. Загальновідомо, що неправильна класифікація лісопродукції часто супроводжується даванням хабарів чиновникам, що контролюють процес такої класифікації.
2.2 Податок на додану вартість та інші податки з продажів	Законодавство, що регулює різні види податків з продажів, застосовне до матеріалу, що продається, включаючи продаж ростучого лісу на корені.
2.3 Податок на дохід (для юридичних осіб) та податок на прибуток	Законодавство, що регулює податок на дохід і податок на прибуток, отриманий від продажу лісопродукції та лісозаготівельної діяльності. До цієї категорії також відносять дохід від продажу лісоматеріалів і не відносять інші податки, котрі зазвичай застосовуються до компаній і не мають стосунку до виплати заробітної плати.
3. Лісозаготівельна діяльність	
3.1 Нормативні акти, що регулюють заготівлю деревини	Будь-які законодавчі вимоги до технології та методів здійснення лісозаготівель, включаючи вибіркові рубки, насіннево-лісосічні, суцільно-лісосічні рубки, транспортування лісоматеріалів з лісосіки і сезонні обмеження тощо, як правило, до їх числа включають нормативні вимоги до розміру лісосік, мінімального віку та / або діаметру стовбурів дерев, що відводяться в рубку, а також елементів, які повинні бути залишені в ході рубки тощо. Поряд з плануванням і моніторингом лісозаготівельної діяльності повинна бути розглянута правильність облаштування трелювальних волоків і гілок лісовозних доріг, будівництва доріг, дренажних систем, мостів тощо. Повинні бути враховані усі обов'язкові за законом зведення правил, що стосуються лісогосподарських робіт.
3.2 Території та види під охороною	Міжнародні, національні та місцеві угоди, закони і нормативні акти, що регламентують дозволені види лісокористування та лісогосподарської діяльності на охоронюваних територіях, та / або стосуються рідкісних і таких, які перебувають під загрозою зникнення видів, включаючи їх відомі і потенційні оселища.
3.3 Природоохоронні вимоги	Національне та місцеве законодавство та нормативні акти, що регламентують виявлення та / або захист природних цінностей (включаючи, але не обмежуючись тими, які мають стосунок до або зазнають впливу від лісозаготівельної діяльності), прийнятний рівень порушення ґрунту, створення буферних зон (наприклад, уздовж водних шляхів,

	відкритих місць, місць гніздування / нерестовища), збереження біорізноманіття на лісосіках, сезонне обмеження тривалості періоду лісозаготівель, екологічні вимоги до лісогосподарської техніки, використання пестицидів та інших хімікатів, збереження біорізноманіття, якість повітря, захист і відновлення якості води, експлуатацію рекреаційного обладнання, розвиток нелісової інфраструктури, геологорозвідувальні роботи і видобуток корисних копалин тощо.
3.4 Охорона праці та техніка безпеки	Необхідні в законодавчому порядку засоби індивідуального захисту для осіб, зайнятих на лісозаготівельних роботах, використання безпечних методів звалювання і транспортування, встановлення захисних зон навколо лісосік, вимоги безпеки до використовуваного обладнання та вимоги закону щодо техніки безпеки при роботі з хімікатами. Вимоги з охорони праці та техніки безпеки, які повинні бути враховані, стосуються лісогосподарських робіт (не роботи в офісах чи іншої діяльності, де немає безпосереднього відношення до лісогосподарських робіт).
3.5 Дотримання вимог трудового законодавства	Дотримання вимог трудового законодавства відносно персоналу, зайнятого на лісозаготівельних роботах, включаючи вимогу наявності укладених договорів і правильності оформлення дозволів на роботу, вимога обов'язкового страхування, вимоги до наявності відповідних сертифікатів та інших вимог до навчання, сплата соціального податку і податку на дохід, утримуваних роботодавцем. Також, необхідним є дотримання мінімального віку для прийому на роботу і мінімального віку для персоналу, зайнятого на небезпечному виробництві, а також законодавства, що забороняє рабську та примусову працю, дискримінацію на робочих місцях і свободу об'єднання у профспілки.
4. Права третіх осіб	
4.1 Звичаєві права	Законодавство, яке регламентує звичаєві права, що мають стосунок до лісогосподарської діяльності, включаючи вимоги, пов'язані зі справедливим розподілом вигод і дотриманням прав корінних народів.
4.2 Вільна згода на основі попередньої поінформованості	Законодавство, яке регламентує наявність «вільної згоди на основі попередньої поінформованості» у разі передавання прав лісоуправління і звичаєвих прав організації, що відповідає за проведення лісогосподарських робіт.
4.3 Права	Законодавство, яке регламентує права корінних

корінних народів	народів стосовно лісгосподарської діяльності. Можливі питання для розгляду: володіння лісовими землями, права користування певними лісовими ресурсами або заняття традиційними видами діяльності, які можуть стосуватися лісових земель.
5. Торгівля та транспорт ПРИМІТКА: Цей розділ включає законодавчі вимоги у сфері лісокористування, переробки матеріалу та торгівлі.	
5.1 Класифікація за породами, кількісними та якісними показниками	Законодавство, яке регламентує класифікацію заготовлених матеріалів за породами, обсягом і якістю, для торгівлі і транспортування. Невірна класифікація заготовлених матеріалів – це відомий спосіб заниження або несплати передбачених законодавством податків і зборів.
5.2 Торгівля та транспорт	Повинні бути наявні всі необхідні дозволи на торгівлю і транспортування, а також означена законодавством необхідна транспортна документація, що супроводжує транспорт з лісоматеріалами від місця заготівлі.
5.3 Офшорна торгівля та трансфертне ціноутворення	Законодавство, яке регламентує офшорну торгівлю. Офшорна торгівля з афілійованими компаніями, які знаходяться на територіях з пільговим режимом оподаткування в поєднанні зі штучними трансфертними цінами – це відомий спосіб відходу від сплати передбачених законом податків в країні, де проводиться заготівля деревини, і вважається важливим джерелом доходів, які потім можуть бути використані для давання хабарів лісгосподарському підприємству і персоналу, зайнятому на лісозаготівельних роботах. У багатьох країнах є законодавча база, котра регламентує трансфертне ціноутворення і офшорну торгівлю. Слід зазначити, що трансфертне ціноутворення і офшорна торгівля можуть бути включені в даний розділ лише за умови їх законодавчої заборони в країні.
5.4 Митне законодавство	Митне законодавство, яке регламентує такі сфери, як експортні / імпорتنі ліцензії і класифікація продукції (коди, кількість, якість і породи).
5.5 CITES	Дозволи CITES (Конвенція про міжнародну торгівлю видами дикої фауни і флори, що перебувають під загрозою зникнення, також відома як Вашингтонська конвенція).
6. Процедури системи належної перевірки / належної обачливості	
6.1 Процедури належної перевірки / належної	Законодавство, яке потребує встановлення процедур належної перевірки / належної ретельності, включаючи, наприклад, систему належної перевірки / належної ретельності, зобов'язання щодо

ретельності	декларування та / або зберігання торгівельної документації тощо.
-------------	--

Категорія 2 контрольованої деревини – Деревина, заготовлена з порушенням традиційних прав і прав людини

ПРИМІТКА: Традиційні права можуть включати права, що виникають внаслідок тривалих звичних або звичаєвих постійно повторюваних дій, які через часте повторення і непротивлення набули сили закону на території географічного або соціологічного регіону. Прикладом традиційного права, пов'язаного з лісами, є доступ місцевих громад до лісових територій для відвідування місць священного або ритуального значення.

3.7 Індикатори оцінювання ризику:

Індикатори оцінювання ризику	Приклади джерел інформації
2. Територія постачання може вважатися зоною низького ризику щодо порушення традиційних і прав людини, якщо виконуються всі наступні індикатори:	
2.1 Відсутня Заборона Ради Безпеки ООН на експорт деревини з даної країни.	- Глобальний свідок (www.globalwitness.org)
2.2 Країна або територія постачання не є джерелом «конфліктної» деревини (наприклад, конфліктна деревина USAID, Тип 1).	- Остаточний звіт експертної ради з нелегального використання природних ресурсів та інших видів майна в Демократичній Республіці Конго, 2002 р., Додатки 1 і 3 (S/2002/1146) - Конфліктна деревина: Масштаб проблеми в Азії та Африці. Том 1. Зведений звіт. Червень 2003 р.
2.3 Відсутність прецеденту використання дитячої праці або порушення Декларації МОП (Міжнародної організації праці) про основоположні принципи і права на робочих місцях на лісових ділянках розглянутої території постачання.	- Партнери мережі FSC та регіональні офіси (ic.fsc.org) - Національні офіси МОП
2.4 На розглянутій території ¹¹ застосовуються загальновизнані і	- Партнери мережі FSC і регіональні офіси (ic.fsc.org)

¹¹ Корінні народи, працівники, спільноти і органи влади на території постачання прийняли і схвалюють структуру розгляду і вирішення цих питань; також спільноти та / або корінні народи визнають повноваження знижувати будь-які загрози, пов'язані із заготівлею деревини за допомогою правових систем або іншого органу.

справедливі процеси ¹² вирішення суспільних конфліктів, пов'язаних з традиційними правами, включно з правами користування, культурними цінностями або традиційної культурною ідентичністю.	<ul style="list-style-type: none"> – Організації корінних народів – Місцеві асоціації громад – Національні джерела (наприклад, реєстри поточних або завершених переговорів щодо права користування землею, витяги з рішень судів)
<p>2.5 Відсутність прецеденту порушень 169 Конвенції МОП про корінні і тубільні народи на лісових ділянках даної території постачання.</p> <p>Стандарт не має відношення до ратифікації 169 Конвенції МОП. Оцінювання ризиків повинне включати визначення прецедентів порушення вимог конвенцій МОП, незалежно від їх ратифікації країною, для якої проводиться оцінювання ризиків.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – Партнери мережі FSC та регіональні офіси (контактні дані наведені за адресою ic.fsc.org) – Національні офіси МОП

Категорія 3 контрольованої деревини – Деревина з лісів, в яких особлива для збереження цінність опиняється під загрозою через господарську діяльність

ПРИМІТКА 1: «Загроза» в контексті цього стандарту означає невизначені шанси на довгострокове збереження або присутність ОЗЦ на рівні екорегіону. Цей стандарт вимагає ідентифікації загроз ОЗЦ, викликаних лісгосподарською діяльністю.

ПРИМІТКА 2: Визначення ОЗЦ і їх різних категорій є ідентичним до стандарту *FSC-STD-01-001 FSC Принципи і критерії лісоуправління* і цього стандарту. Різниця полягає у цілях обох стандартів. Якщо *FSC Принципи і критерії лісоуправління* вимагають підтримання та розширення ОЗЦ на рівні одиниці управління, то даний Стандарт вимагає від організації не допускати заготівлі деревини в лісах, де ОЗЦ перебувають під загрозою на рівні екорегіону.

3.8 Загальні вимоги до аналізу ризиків:

- a) ОЗЦ, що забезпечують базові екологічні послуги в критичних ситуаціях, а також ті, що необхідні для задоволення основних потреб місцевих громад, можуть бути визнані як ті, що репрезентують низький ризик за умови відповідності індикаторам 2.4 і 3.1 та / або 3.2. Тобто на даній території постачання діють визнані і справедливі процеси вирішення суттєвих конфліктів, пов'язаних з традиційними правами,

¹² Процес, що включає діючі засоби захисту та / або не містять вирішальних структурних диспропорцій або властивої несправедливості. Прикладами таких процесів є переговори щодо вирішення земельних спорів, юридичні процедури і переговори щодо договорів.

включно з правами користування, культурними цінностями чи традиційною культурною ідентичністю.

3.9 Індикатори оцінювання ризику:

Індикатори оцінювання ризику	Приклади джерел інформації
<p>3. Територія постачання може вважатися зоною низького ризику з точки зору загрози існуванню ОЗЦ в разі:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) Дотримання індикатора 3.1; або b) Індикатор 3.2 усуває (або значно знижує) негативний вплив на територію постачання, викликаний невідповідністю умовам індикатора 3.1. 	
<p>3.1 Лісокористування на відповідному рівні (екорегіон, субекорегіон, місцевий) не загрожує ОЗЦ на рівні екорегіону.</p> <p>Спочатку організація повинна визначити наявність загроз будь-якій з ОЗЦ на екорегіональному рівні. За наявності загрози будь-якій з ОЗЦ на рівні екорегіону організація повинна оцінити, як лісокористування впливає на ці ОЗЦ на рівні території постачання.</p> <p>Для оцінювання ризиків за даною категорією необхідним є виявлення ОЗЦ екорегіонального значення, що з практичної точки зору означає, що ОЗЦ місцевого значення не перебувають в центрі уваги на даному етапі оцінювання ризику.</p> <p>Екорегіони, що знаходяться під загрозою, можуть бути виявлені за допомогою</p>	<ul style="list-style-type: none"> – Документація FSC по ОЗЦ (ic.fsc.org) – Визначення екорегіону і відповідна інформація (www.worldwildlife.org/biomes) – Регіони, визначені «Conservation international» як гарячі точки біорізноманіття або ті екосистеми і спільноти, які однозначно класифіковані організацією «Conservation international» як ключові складові гарячих точок біорізноманіття – Ліси, лісисті території або екорегіони мангрових лісів, визначені Світовим фондом захисту дикої природи (WWF) як 200 глобальних екорегіонів і класифіковані WWF як такі, що перебувають під загрозою знищення або в критичному стані. Якщо регіон зі списку 200 глобальних екорегіонів включає в себе більше одного наземного екорегіону, цей включений екорегіон може бути визнаний районом низького ризику, якщо субекорегіон має статус відмінний від «Знаходиться під загрозою знищення» або «В критичному стані»

<p>джерел додаткової інформації, куди належать, але не обмежуються, наприклад, гарячі точки біорізноманіття, Global 200 – екорегіон WWF, прикордонні ліси, малопорушені лісові території.</p> <p>Стосовно малопорушених лісових територій, гасіння пожеж або протипожежні заходи, спрямовані на забезпечення громадської безпеки, не вважаються господарською діяльністю, що характеризується мінімальним порушенням навколишнього середовища.</p> <p>Охорона лісів від пожеж у контексті лісокористування не вважається господарською діяльністю, що характеризується мінімальним порушенням навколишнього середовища.</p> <p>Низький ризик для цього індикатора може бути продемонстрований таким чином:</p> <p>a) Матеріал не заготовлюється на жодній із картографованих територій ОЗЦ (як зазначено в п. 3.1), або</p> <p>b) На території постачання немає жодної ОЗЦ екорегіонального значення згідно з незалежною достовірною інформацією на рівні території постачання / джерела постачання (звіти НУО, оцінки впливу на навколишнє середовище тощо).</p>	<p>(www.worldwildlife.org/science/wildfinder)</p> <ul style="list-style-type: none"> – Регіони, визначені Міжнародним союзом охорони природи (МСОП) як Центри рослинного розмаїття. – Регіони, визначені «Conservation international» як Області дикої природи з високим рівнем біорізноманіття, що є лісами і включають в себе безперервні лісові екосистеми площею від 500 км². – Регіони, визначені Світовим інститутом ресурсів як прикордонні ліси – Малопорушені лісові території, виявлені Greenpeace (www.intactforests.org)
<p>3.2 Існує надійна система охорони (ефективно охоронювані території і</p>	<ul style="list-style-type: none"> – Партнери мережі FSC і регіональні офіси (контакти ведені на веб-сайті ic.fsc.org)

<p>законодавство), що гарантує збереження ОЗЦ в даному екорегіоні.</p> <p>Низький ризик для цього індикатора повинен бути продемонстрований таким чином:</p> <p>а) Наявність надійної системи захисту ОЗЦ. Визначення «надійна» має базуватися на ефективності правозастосування в країні. Це може бути продемонстровано за допомогою високого рейтингу ($\geq 75\%$) за індексом верховенства права Всесвітнього банку (www.govindicators.org), і</p> <p>б) Значна підтримка відповідними національними / регіональними зацікавленими сторонами, котрі знаходяться на території постачання, для якої проводиться оцінювання ризику, або</p> <p>с) Лісозаготівельник погодив концепцію захисту ОЗЦ на рівні джерела постачання з національними / регіональними екологічними зацікавленими сторонами, що мають стосунок до території постачання, для якої проводиться оцінювання ризику.</p> <p>д) Вимоги індикатора 3.2 не можуть бути задоволені при наявності істотного заперечення з боку відповідних національних або регіональних зацікавлених сторін проти</p>	<p>– Підписання Конвенції про біологічне різноманіття і демонстрація наочного прогресу щодо створення мережі охоронюваних територій, такого як загальна позитивна оцінка останнього тематичного Звіту країни про лісові екосистеми (www.cbd.int)</p>
--	---

визначення низького ризику для ОЗЦ.	
-------------------------------------	--

Категорія 4 контрольованої деревини - Деревина з лісів, які перетворюються на плантації та категорії земель інші, ніж лісогосподарського призначення

ПРИМІТКА: Метою оцінки ризиків для цієї категорії є виявлення ризиків в регіонах, де спостерігається значне знелісення природних лісів. Організації рекомендовано звернутися за настановами до партнерів мережі FSC та до регіональних офісів FSC за роз'ясненням поняття «Значні темпи скорочення» для лісів у їх країнах та регіонах.

3.10 Індикатори оцінювання ризику:

Індикатори оцінювання ризику	Приклади джерел інформації
<p>4. Територія постачання може вважатися зоною низького ризику з точки зору деревини, заготовленої в лісах, які перетворюються в плантації та категорії земель інші, ніж лісогосподарського призначення, якщо виконуються вимоги наступного індикатора: ПРИМІТКА: перетворення плантацій на інші категорії земель не вважається перетворенням лісів.</p>	
<p>4.1 На території оцінюваного екорегіону відсутнє скорочення або не спостерігаються значні темпи скорочення (більше 0,5% за рік¹³) природних лісів та інших природних лісових екосистем, таких як савани.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – FAO, Глобальний огляд динаміки лісів і рослинного покриву земель¹⁴ – FAO, Оцінка світових лісових ресурсів¹⁴ – Програма регіонального аналізу, здійснювана «Conservation international» – Мерілендський університет, географічний факультет – ЮНЕП / ГРІД – відділ раннього попередження і оцінювання – SERVIR – система регіонального моніторингу та візуалізації Центральної Америки, басейну річки Конго і CARPE – Об'єднаний дослідницький центр

¹³ Темп скорочення (> 0.5%) може бути скореговано після отримання додаткової інформації.

¹⁴ ПРИМІТКА: Дані та статистика FAO щодо вкритої лісом площі можуть не розцінювати переведення лісів у плантації як втрату лісових площ. Тому на територіях з екстенсивним переведенням природних лісів у плантації дані FAO можуть не відображати значних темпів скорочення лісів і, таким чином, можуть сприяти некоректному застосуванню цього стандарту.

	<p>CEC</p> <ul style="list-style-type: none"> – NPE-PRODES – Національний інститут досліджень космосу Бразилії – Hansen, M., DeFries, R., Townshend, J.R., Carroll, M., Dimiceli, C., Sohlberg, R. 2003. 500 m MODIS Vegetation Continuous Fields. College Park, Maryland: The Global Land Cover Facility – Національні джерела інформації – Партнери мережі FSC і регіональні офіси (ic.fsc.org)
--	---

Категорія 5 контрольованої деревини – Деревина з лісів, в яких вирощують генетично модифіковані дерева

3.11 Індикатори оцінювання ризику:

Індикатори оцінювання ризику	Приклади джерел інформації
<p>5. Територія постачання може вважатися зоною низького ризику з точки зору деревини, що походить з лісів, в яких вирощують генетично модифіковані дерева, якщо виконуються вимоги таких індикаторів:</p> <p>а) Відсутнє комерційне використання генетично модифікованої деревини порід, котрі заготовлюються; або</p> <p>б) Для комерційного використання генетично модифікованої деревини потрібна ліцензія, а такі ліцензії не видавалися; або</p> <p>с) Комерційне використання генетично модифікованої деревини в досліджуваній країні заборонено.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – FAO, 2004 р Попередній огляд біотехнологій в лісовому господарстві, включаючи генетичну модифікацію. Лісові генетичні ресурси, Робочий документ FGR / 59E. Служба розвитку лісових ресурсів, Відділ лісових ресурсів, Рим, Італія (http://www.fao.org/docrep/008/ae574e/AE574E00.HTM) – Національні і регіональні джерела інформації

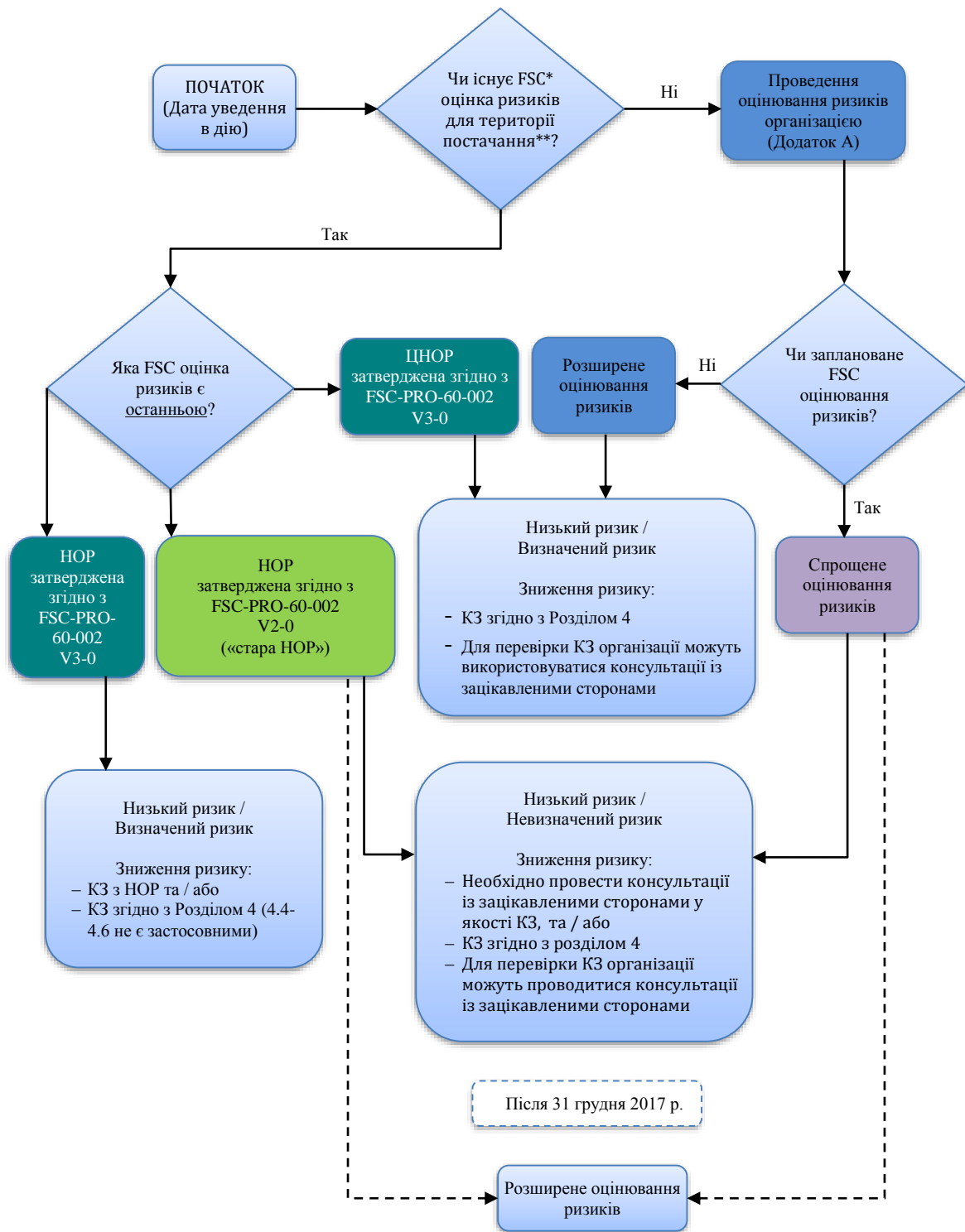

Рисунок 5. Оцінювання ризиків і відповідні кроки (застосовується до всіх п'яти категорій контрольованої деревини).

* У разі ЦНОР оцінювання ризиків повинно бути затверджено для всіх п'яти категорій контрольованої деревини.

** Діаграма застосовується окремо для різних частин території постачання, охоплених різними оцінками ризиків FSC, і неоцінених територій.

Додаток В Мінімальні вимоги до консультацій із зацікавленими сторонами

- 1 Процес консультацій, за його наявності, повинен проводитися відповідно до обсягів і масштабу господарської діяльності організації і базуватися на таких принципах:
- 1.1 Виявлення зацікавлених сторін: організація повинна виявити зацікавлені сторони та сторони, чиї інтереси заторкнуті у розрізі здійснення лісокористування їхніми постачальниками і виявлених рівнів ризику, в тому числі групи зацікавлених сторін, наведені нижче (п. 3).
- 1.2 Повідомлення зацікавлених сторін: виявлені зацікавлені сторони повинні бути запрошені для участі в консультації, принаймні, за шість (6) тижнів до початку господарської діяльності, яка є предметом консультації. Організація повинна використовувати ефективні засоби для інформування зацікавлених сторін, вдаючись до культурно прийнятних консультаційних способів і мови, якою розмовляють учасники консультацій. Партнер мережі FSC, за наявності такого, також повинен бути повідомлений.
- ПРИМІТКА: Способи можуть включати: особисті зустрічі, особисті контакти по телефону, електронній пошті або поштою, розміщення повідомлень у національній та / або місцевій пресі та на відповідних сайтах, оголошення за допомогою місцевого радіо або на місцевих дошках оголошень.
- 1.3 Консультація із зацікавленими сторонами: всім виявленим зацікавленим сторонам повинен бути наданий доступ до інформації, яка відноситься до консультаційного питання, принаймні, за шість (6) тижнів до початку господарської діяльності, яка є предметом консультації. Організація може не надавати тільки конфіденційну¹⁵ інформацію. У зацікавлених сторін повинен бути отриманий дозвіл на публікацію їх коментарів.
- ПРИМІТКА: Приклади способів консультацій: заходи щодо підготовки особистих і групових зустрічей, структуроване опитування по телефону, запит на надання письмових коментарів на заздалегідь визначений перелік конкретних питань.
- 1.4 Відповідь зацікавленим сторонам: протягом шістдесяти (60) днів після закінчення консультаційного періоду організація повинна проінформувати всі зацікавлені сторони, які брали участь в консультаційному процесі, про те, яким чином були взяті до уваги їхні коментарі.
- 1.5 Облік консультацій: організація повинна зберігати матеріали про консультаційний процес, включаючи перелік зацікавлених сторін, з якими проводилися консультації, їх

¹⁵ Обґрунтування конфіденційності інформації повинне бути представлено відповідному сертифікаційному органу, акредитованому FSC.

- коментарі, а також свідчення того, що консультації проводилися відповідно до вимог даного стандарту.
- 2 Організація повинна підготувати короткий звіт про консультаційний процес, до складу якого повинно бути включене таке:
- a) Території, які обговорювалися у ході консультацій із зацікавленими сторонами (наприклад, дані з прив'язкою до географічних координат, держава, область, джерело постачання);
  - b) Перелік груп зацікавлених сторін, запрошених організацією для участі у консультаціях;
  - c) Огляд коментарів, отриманих від зацікавлених сторін. Коментарі можуть бути опубліковані лише після отримання попередньої згоди зацікавленої сторони і без вказування імені / назви зацікавленої сторони;
  - d) Звіт про те, яким чином організація врахувала коментарі зацікавлених сторін;
  - e) Обґрунтований висновок організації про те, що матеріал, котрий заготовляють на зазначених територіях, може використовуватися в якості контрольованого матеріалу або продаватися із заявою FSC контрольованої деревини.

ПРИМІТКА: Звіт про консультаційний процес включається до публічного резюме СНП згідно з Розділом 6 цього стандарту.

- 3 Зацікавлені сторони, що представляють перераховані нижче інтереси і мають стосунок до визначеного рівня ризику, повинні бути виявлені і повідомлені під час консультаційного процесу. Кожна визначена група може бути представлена необмеженою кількістю представників за умови збалансованого розгляду отриманих в ході консультацій коментарів. Перелік не є вичерпним і всі інші групи зацікавлених сторін, що мають стосунок до процесу сертифікації, повинні бути виявлені і повідомлені.

3.1 Економічні інтереси

- a) Лісовласники та / або керуючі великими, середніми і малими лісами; лісами з малим, середнім і високим рівнем інтенсивності лісогосподарської діяльності;
- b) Лісові підрядники (включаючи лісозаготівельні компанії);
- c) Представники працівників лісового господарства і лісових галузей;
- d) Утримувачі сертифікатів.

3.2 Соціальні інтереси

- a) НУО, котрі залучені або мають інтерес до соціальних аспектів управління лісами та іншої відповідної діяльності;
- b) Робітники лісового господарства;
- c) Міжнародні, національні та місцеві профспілкові організації;
- d) Представники місцевих громад, залучені до управління лісами або зацікавлені в цьому, включаючи тих, хто має відношення до ОЗЦ 5 і 6;

- e) Представники корінних народів та / або традиційних народів (при їх наявності та / або володінні відповідними правами), включаючи тих, хто має відношення до ОЗЦ 5 і 6;
  - f) Представники рекреаційних інтересів.
- 3.3 Екологічні інтереси
- a) НУО, залучені або зацікавлені у екологічних аспектах управління лісами. Консультації повинні бути націлені на такі сфери інтересів та експертних знань:
    - Біологічне різноманіття
    - Вода і ґрунт
    - ОЗЦ 1-4
  - b) Представники місцевих громад та корінних народів (ОЗЦ 5 і 6).
- 3.4 Акредитовані FSC сертифікаційні органи, котрі діють в країні.
- 3.5 Національні та державні лісогосподарські установи.
- 3.6 Експерти у сфері категорій контрольованої деревини.
- 3.7 Наукові установи та університети.
- 3.8 Регіональні офіси FSC, партнери мережі FSC і зареєстровані групи розробників стандартів, а також робочі групи з НОР у регіоні¹⁶.

---

¹⁶ Африка, Азія і Тихоокеанський регіон, Європа, Європа та Росія (СНД), Латинська Америка і Північна Америка (станом на 2015 р.).

Додаток С Мінімальні вимоги до кваліфікації експертів

- 1 Кваліфікація експертів (включаючи групи експертів), що залучаються до оцінювання ризиків та / або до розроблення контрольних заходів, повинна, щонайменше, відповідати таким вимогам:
- 1.1 Категорія 1 контрольованої деревини (незаконно заготовлена деревина)
- a) Професійні знання щодо законності у лісовому секторі на національному / регіональному рівні (див. Табл. А в Додатку А), підтверджені продемонстрованим професійним досвідом та / або освітою та / або ліцензіями у відповідній області.
- ПРИМІТКА: Експерти, які володіють належними знаннями в одній сфері (наприклад, одній з підкатегорій законодавства), можуть брати участь в оцінюванні ризику та / або розробленні контрольних заходів лише в цій сфері (наприклад, у відповідній підкатегорії законодавства).
- 1.2 Категорія 2 контрольованої деревини (деревина, заготовлена з порушенням традиційних прав і прав людини)
- a) Професійне знання присутності і прав корінних народів та / або традиційних народів на території постачання, для якої проводиться оцінювання ризику, підтверджені професійним досвідом та / або освітою та / або ліцензіями у відповідній сфері;
- b) Знання (включаючи обізнаність) існуючих конфліктів, пов'язаних з порушенням прав корінних народів і традиційних народів;
- c) Підтверджений досвід проведення консультацій / посередництва з корінними народами і традиційними народами.
- 1.3 Категорія 3 контрольованої деревини (деревина з лісів, в яких особлива для збереження цінність опиняється під загрозою через господарську діяльність)
- a) Професійні знання про наявність природних цінностей, їх розташування і існуючих для них загроз на території, для якої проводиться оцінювання ризику (з особливою увагою до лісових екосистем), підтверджені природоохоронним досвідом та освітою та / або відповідними ліцензіями; і
- b) Професійне знання лісгосподарських практик на території, для якої проводиться оцінювання ризику, підтверджене професійним досвідом та / або освітою та / або ліцензіями у відповідній сфері.
- 1.4 Категорія 4 контрольованої деревини (деревина з лісів, які перетворюються на плантації та категорії земель інші, ніж лісгосподарського призначення)
- a) Професійне знання лісгосподарських практик на території, для якої проводиться оцінювання ризику, підтверджене професійним досвідом та / або освітою та / або ліцензіями у відповідній сфері.
- 1.5 Категорія 5 контрольованої деревини (деревина з лісів, в яких

- вирощують генетично модифіковані дерева)
- a) Спеціальні експертні знання не вимагаються.

Додаток D Короткий опис FSC оцінювання контрольованої деревини (довідковий)

Перелік кроків, які необхідно зробити для оцінки контрольованої деревини відповідно до вимог цього стандарту:

1. Виконати FSC вимоги до ланцюга постачання згідно зі стандартом *FSC-STD-40-004*.
2. Розробити письмові процедури, що охоплюють всі застосовні елементи стандарту *FSC-STD-40-005 V3-0 Вимоги до постачання FSC контрольованої деревини*.
3. Розробити СНП (Розділ 1).
4. Отримати інформацію про матеріал (Розділ 2, включаючи CITES).
5. Оцінити ризики для територій постачання і ланцюгів постачання (Розділ 3). Сюди належить застосування FSC оцінки ризиків та / або розроблення власної оцінки ризиків організацією (Додаток А, Малюнок 5).
6. Для зон низького ризику і територій, де відсутній ризик змішування в ланцюгу постачання, жодні додаткові дії не потрібні. Матеріал може використовуватися у якості контрольованого матеріалу або продаватися із заявою FSC контрольованої деревини. Повинна вестися відповідна документація і повинен проводитися внутрішній моніторинг.
7. У разі визначення ризику:
  - здійснити контрольні заходи;
  - перевірити ефективність заходів у ході внутрішніх аудитів.

Описані вище кроки проілюстровані у вигляді блок-схеми на наступній сторінці (рис. 6).

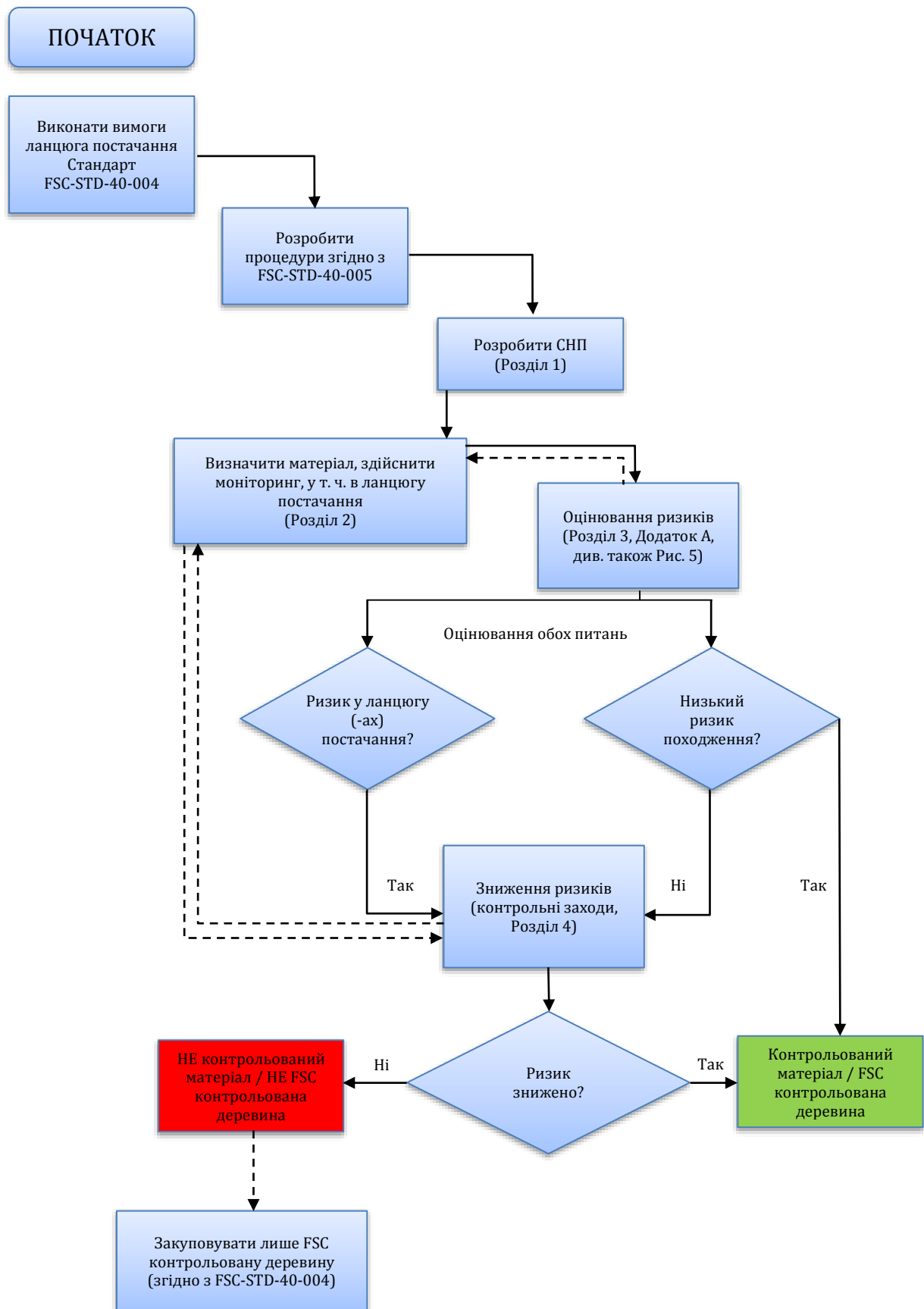

Рисунок 6. Короткий опис процесу оцінювання контрольованої деревини

Додаток Е Настанови щодо розроблення та приклади контрольних заходів (довідкові)

- 1 Контрольні заходи повинні розроблятися на основі ідентифікації ризику організацією у межах здійснюваних нею операцій, а також прийнятого рівня ризику (згідно з вимогами) у конкретних умовах діяльності організації.
- 2 Різноманітні контрольні заходи можуть започатковуватися для різних форм власності, різних груп постачальників, різних типів утримувачів сертифікатів (наприклад, первинні чи вторинні виробники, лісоматеріали або целюлоза тощо)¹⁷.
- 3 Впроваджені контрольні заходи залежать від типу потенційного ризику. Зниження деяких ризиків потребуватиме перевірки шляхом контрольних візитів на лісосіки, документальної перевірки або обох цих заходів.
- 4 Контрольні заходи можуть супроводжуватися засобами перевірки, котрі демонструватимуть їх адекватність та/або ефективність (наприклад, записи, документи, польові виїзди, інтерв'ю тощо).
- 5 Рекомендується забезпечувати відповідність контрольних заходів концепції SMART (specific, measurable, achievable, relevant and tangible, тобто, конкретності, вимірюваності, досяжності, актуальності та предметності), де:
Конкретність: контрольні заходи мають описувати дію чи дії, необхідні для зниження ризику;
Вимірюваність: контрольні заходи мають точно визначати результати або рівні (іншими словами, порогові значення) виконання, котрі є вимірюваними протягом процедури оцінювання. Необхідні рівні виконання повинні бути чіткими (порівняйте пункт 4.2 у FSC-STD-40-005 V3-0 Вимоги до постачання FSC контрольованої деревини);
Досяжність: контрольні заходи не повинні містити елементи, які неможливо впровадити у системі організації;
Актуальність: контрольні заходи повинні містити лише такі елементи, котрі сприяють досягненню мети зниження;
Предметність: контрольні заходи повинні бути виписані чіткою і послідовною мовою, вільною від суб'єктивних елементів. Необхідно уникати таких формулювань: «значний», «відповідний», «мінімізувати», «усюди, де можливо», «ретельно», «у найкращий спосіб».
- 6 Результат контрольного заходу повинен показувати, як контрольний захід знижує ризик або дозволяє підтвердити, що ризик було знижено. У деяких випадках, бажані результати будуть слідувати з самого контрольного заходу (див. Табл. В). У інших випадках, вони можуть бути сформульовані окремо. Конкретний приклад наведено у Вставці 4.

¹⁷ Дивись функціональну шкалу оцінювання ризику у FSC-PRO-60-002a Структура FSC національного оцінювання ризиків.

- 7 Загальні приклади дій, котрі можуть бути здійснені у якості контрольних заходів, наведені нижче. Конкретні приклади контрольних заходів для окремих індикаторів оцінювання ризику наведені у Табл. В .
- a) Консультації із зацікавленими сторонами;
  - b) Залучення експертів;
  - c) Перевірка документів;
  - d) Аудит ланцюга постачання;
  - e) Польова перевірка на рівні одиниці постачання або розташування постачальника;
  - f) Перевірка третіми сторонами, включно з детальним визначенням необхідних сторін, а також прийнятними/показовими методами перевірка;
  - g) Тести для підтвердження видової приналежності та/або походження, такі як ДНК тести, ізотопні тести та тести волокон (наприклад, для підтвердження походження видів, що підпадають під дію CITES);
  - h) Юридично обов'язкові домовленості, пов'язані зі зниженням ризику (наприклад, зобов'язання про відповідність процедурам, право на проведення аудиту у будь-який час, зобов'язання надання інформації протягом певного часового відрізка), укладені з постачальниками та субпостачальниками;
  - i) Тренування та підвищення потенціалу постачальників та субпостачальників, спрямовані на зниження ризику;
  - j) Виключення постачальників.

Вставка 4: Визначення контрольних заходів (приклад)

Індикатор, оцінений як визначений ризик (у оцінюванні ризику)	2.2 Дотримання прав на працю, включно з правами, викладеними у ILO Фундаментальні принципи та права на роботі (FSC-PRO-60-002a Структура FSC національного оцінювання ризиків)
Специфікація ризику (у оцінюванні ризику)	Дискримінація жінок у практиці працевлаштування через задокументовану різницю у заробітній платі між жінками і чоловіками, що перебувають на однакових посадах.
Необхідна адекватна дія	Консультація із зацікавленою стороною
Контрольний захід з бажаним результатом	Консультація із зацікавленою стороною підтверджує відсутність фінансової дискримінації постачальником жінок у порівнянні з чоловіками (ПРИМІТКА: у випадку неможливості підтвердження відсутності дискримінації, повинні бути започатковані та впроваджені інші контрольні заходи або контрольний захід).

Таблиця В. Приклади контрольних заходів для «визначеного ризику» для окремих індикаторів ризику (ІОР – Індикатор Оцінювання Ризику згідно з FSC-PRO-60-002а Структура FSC національного оцінювання ризиків).

ІОР	Приклади контрольних заходів
1.1	<p>Земельний реєстр повинен підтверджувати право власності та юридичну силу документів про власність.</p> <p>Податкові органи повинні підтверджувати юридичну силу податкового обліку.</p> <p>Реєстр підприємців забезпечує докази дійсних підприємницьких ліцензій на здійснення діяльності у межах визначеної юрисдикції.</p> <p>На територіях, де наявні конфлікти власності на землю, консультації з сусідами, місцевими громадами та іншими забезпечують докази прозорості прав землеволодіння.</p> <p>Консультація із зацікавленими сторонами забезпечує докази того, що реєстрація лісгосподарського підприємства була здійснена з дотриманням законодавчо визначених процесів.</p> <p>Консультація із зацікавленими сторонами забезпечує докази того, що права діяльності, або права на проведення визначених видів діяльності, не є предметом судових приписів чи інших установлених законом рішень про припинення операцій.</p> <p>Контракт на управління підприємством чи інші угоди із власником повинні вказувати чіткі управлінські права.</p> <p>Повинні існувати чинні документи щодо реєстрації підприємства/діяльності.</p> <p>Видання юридичних прав та реєстрації повинне бути предметом оприлюднення попередньо до початку будь-якої діяльності у межах одиниць постачання.</p>
1.2	<p>Необхідним є слідування належним юридичним процедурам отримання концесійних ліцензій.</p> <p>Повинні існувати чинні концесійні ліцензійні угоди.</p> <p>Процес отримання концесійних угод повинен слідувати відкритому та прозорому процесу на основі чітких критеріїв та обмежуватися правомочними організаціями.</p> <p>Консультації із зацікавленими сторонами забезпечують докази дотримання юридичних процедур отримання концесійних ліцензій.</p> <p>Інспекції лісосік повинні підтверджувати, що заготівля деревини ведеться у межах власності (включно з рубанням, транспортуванням та зберіганням деревини на нижніх складах).</p>
1.3	<p>Повинні існувати затверджені плани лісоуправління для одиниць постачання, у межах якої здійснюється заготівля.</p> <p>Плани лісоуправління повинні містити усю юридично необхідну інформацію та процедури.</p> <p>Щорічні плани діяльності або щорічні плани лісозаготівель повинні бути наявними та затвердженими законно компетентними органами.</p> <p>Щорічні плани діяльності або щорічні плани лісозаготівель повинні містити інформацію та процедури, відповідно до усіх законодавчих вимог.</p>

	<p>Зміст планів діяльності та планів лісозаготівель повинен узгоджуватися із затвердженими планами лісоуправління.</p> <p>Плани здійснення операцій з лісозаготівель повинні бути предметом оприлюднення та заперечення до моменту початку операцій, якщо це є юридично необхідним.</p> <p>Обмеження лісозаготівель повинні бути визначені у планах лісоуправління та картографічних матеріалах, якщо це є юридично необхідним.</p> <p>Лісозаготівельна інвентаризація повинна проводитися відповідно до закріплених законодавством вимог.</p> <p>Польова перевірка повинна показувати, що плани лісозаготівель впроваджені в натурі.</p> <p>Консультації із зацікавленими сторонами забезпечують докази затвердження плану лісоуправління згідно з юридично закріпленими процедурами.</p> <p>Зміст плану управління повинен бути технічно правильним та послідовним у реалізації юридичних вимог.</p>
1.4	<p>Повинні існувати дозволи на лісозаготівлю (ліцензії або схожі юридичні документи, що регламентують заготівлю лісових ресурсів).</p> <p>Обмеження лісозаготівель повинні бути чітко визначені на основі карт та кількісних показників.</p> <p>Органи влади повинні підтверджувати чинність дозволів на лісозаготівлю.</p> <p>Консультація із зацікавленими сторонами забезпечує докази видачі дозволів на лісозаготівлю у відповідності до відповідних законів та положень, законодавчо визначених компетентним органом.</p> <p>Польова перевірка повинна підтверджувати, що лісозаготівля ведеться у межах встановлених обмежень (лімітів), котрі прописані у дозволі на лісозаготівлю.</p> <p>Польова перевірка повинна підтверджувати, що інформація щодо площі, видового складу, об'ємів та ін. у дозволі на лісозаготівлю є коректною та не перевищує відповідних обмежень (лімітів), зазначених у законодавстві.</p> <p>Польова перевірка повинна підтверджувати, що дотримуються усі обмеження лісозаготівель, наведені у дозволі на лісозаготівлю, такі, як буферні зони, охоронювані дерева, розміщення волоків тощо.</p>
1.5	<p>Повинні існувати квитанції (про сплату усіх можливих і застосовних податків і зборів).</p> <p>Об'єми, види та якісні показники деревини, наведені в угодах купівлі-продажу та товарно-супровідних документах, повинні відповідати сплаченим відрахуванням.</p> <p>Класифікація видів, об'ємів та якісних показників в угодах купівлі-продажу та товарно-супровідних документах повинні співпадати з тими, за які було сплачено лісові податки та платежі.</p> <p>Органи влади повинні підтверджувати здійснення усіх необхідних платежів, пов'язаних з виконанням конкретних операцій.</p>
1.6	<p>Угоди купівлі-продажу повинні містити інформацію про податки з продажів.</p>

	<p>Повинні існувати квитанції про сплату податків з продажів.</p> <p>Об'єми, види та якісні показники деревини, наведені в угодах купівлі-продажу та товарно-супровідних документах, повинні відповідати сплаченим відрахуванням.</p> <p>Ціни, за якими здійснюється продаж, повинні відповідати ринковим цінам.</p> <p>Заготовлені види, обсяги та якісні показники деревини повинні відповідати зазначеним в угодах купівлі-продажу.</p> <p>Органи влади повинні підтверджувати належну сплату податків і зборів.</p>
1.7	<p>Об'єми, види та якісні показники деревини, наведені в угодах купівлі-продажу та товарно-супровідних документах, повинні відповідати сплаченим відрахуванням.</p> <p>Класифікація видів, об'ємів та якісних показників деревини в угодах купівлі-продажу та товарно-супровідних документах повинні співпадати з тими, за які було сплачено ліцензійні платежі та збори.</p> <p>Органи влади повинні підтверджувати належну сплату податків і зборів.</p> <p>Заготівля повинна здійснюватися у дозволених межах одиниці постачання.</p> <p>Заготівля не повинна здійснюватися у місцях, де заготівля деревини заборонена законодавством.</p> <p>Деревні види, або окремі дерева, виявлені у межах одиниці постачання, рубання яких заборонене, повинні бути перелічені у операційних планах.</p> <p>Обмеження лісозаготівель повинні витримуватися в натурі.</p> <p>Деревні види, або окремі дерева, виявлені у межах одиниці постачання, рубання яких заборонене, повинні бути відмічені в натурі.</p> <p>Усі законодавчо закріплені захисні території (включно з оселищами видів) повинні бути включеними до плану управління або до пов'язаної документації, якщо це вимагається законодавством.</p> <p>Необхідним є дотримання юридично встановлених процедур для обстеження, управління та захисту вразливих видів та видів під загрозою зникнення у межах одиниці постачання.</p> <p>Необхідним є примусове застосування природоохоронних норм, які пов'язані з захисними ділянками, зарезервованими ділянками, видами, котрі перебувають під захистом, мисливськими правилами.</p>
1.8	<p>Заготівля повинна здійснюватися у дозволених межах одиниці постачання.</p> <p>Заготівля не повинна здійснюватися у місцях, де заготівля деревини заборонена за законом.</p> <p>Деревні види, або окремі дерева, виявлені у межах одиниці постачання, рубання яких заборонене, повинні бути перелічені у операційних планах.</p> <p>Обмеження лісозаготівель повинні витримуватися в натурі.</p> <p>Деревні види, або окремі дерева, виявлені у межах одиниці постачання, рубання яких заборонене, повинні бути відмічені в натурі.</p>
1.9	<p>Усі законодавчо закріплені захисні території (включно з оселищами</p>

	<p>видів) повинні бути включеними до плану управління або до пов'язаної документації, якщо це вимагається законодавством.</p> <p>Необхідним є дотримання юридично встановлених процедур для обстеження, управління та захисту вразливих видів та видів під загрозою зникнення у межах одиниці постачання.</p> <p>Необхідним є примусове застосування природоохоронних норм, які пов'язані з захисними ділянками, зарезервованими ділянками, видами, котрі перебувають під захистом, мисливськими правилами.</p>
1.10	<p>Оцінювання екологічного та/або соціального впливу повинне здійснюватися та затверджуватися юридично компетентним органом, якщо цього вимагає законодавство.</p> <p>Повинні виконуватися вимоги щодо моніторингу довкілля.</p> <p>Екологічні обмеження, такі як вимоги щодо пошкодження ґрунту, буферних зон, залишення поодиноких дерев на лісосіці, сезонних обмежень тощо, повинні виконуватися в натурі.</p>
1.11	<p>Професійні вимоги щодо здоров'я та безпеки повинні виконуватися усім персоналом, залученим до заготівельних операцій.</p> <p>Інтерв'ю з персоналом та підрядниками повинні підтверджувати, що юридично необхідні засоби захисту вимагаються і забезпечуються організацією.</p>
1.12	<p>Особи, залучені до заготівельної діяльності, повинні бути працевлаштовані за офіційним контрактом, якщо цього вимагає законодавство.</p> <p>Особи, залучені до заготівельної діяльності, повинні мати обов'язкове страхування.</p> <p>Особи, залучені до заготівельної діяльності, повинні мати необхідні сертифікати, котрі підтверджують можливість виконання ними функціональних обов'язків.</p> <p>Мінімум коштів, що виплачуються персоналу, залученому до заготівельної діяльності, повинен відповідати законодавчо встановленій мінімальній заробітній платі .</p> <p>Заробітна плата повинна виплачуватися офіційно та декларуватися роботодавцем згідно з вимогами до персоналу, залученого до заготівельної діяльності.</p> <p>Для усього персоналу, залученого до заготівельної діяльності, повинні виконуватися вимоги щодо мінімального віку.</p> <p>Для усього персоналу, залученого до небезпечної роботи, повинні виконуватися вимоги щодо мінімального віку.</p> <p>Зацікавлені сторони забезпечують докази того, що примусова або обов'язкова робота не використовується при проведенні заготівельної діяльності.</p>
1.13	<p>Консультації із зацікавленими сторонами забезпечують докази дотримання звичаєвих прав під час заготівельної діяльності.</p> <p>Залучення експертів для визначення окремих юридичних обов'язків, що стосуються традиційних прав та прав людини, та для гарантування актуальності застосовуваного законодавства (врахування останніх поправок) і гарантування врахування юридичних рішень, важливих для виконання юридичних</p>

	зобов'язань.
1.14	<p>Консультації із зацікавленими сторонами забезпечують докази дотримання юридичних вимог, пов'язаних з вільною згодою на основі попередньої поінформованості (FPIC), у частині прав лісоуправління.</p> <p>Залучення експертів для визначення окремих юридичних обов'язків, що стосуються традиційних прав та прав людини, та для гарантування актуальності застосовуваного законодавства (врахування останніх поправок) і гарантування врахування юридичних рішень, важливих для виконання юридичних зобов'язань.</p>
1.15	<p>Консультації із зацікавленими сторонами забезпечують докази того, що законодавчо закріплені права корінних народів або традиційних народів не порушуються.</p> <p>Залучення експертів для визначення окремих юридичних обов'язків, що стосуються традиційних прав та прав людини, та для гарантування актуальності застосовуваного законодавства (врахування останніх поправок) і гарантування врахування юридичних рішень, важливих для виконання юридичних зобов'язань.</p>
1.16	Продукти повинні бути коректно класифіковані (види, кількісні показники, якісні показники) в угодах купівлі-продажу, митних деклараціях, а також інших юридично необхідних документах.
1.17	<p>Повинна здійснюватися законна торгівля видами та типами лісових продуктів.</p> <p>Необхідні дозволи на торгівлю повинні існувати та бути задокументованими.</p> <p>Усі необхідні товарно-супровідні документи повинні існувати та зберігатися.</p> <p>Об'єми, види та якісні показники деревини повинні класифікуватися відповідно до законодавчих вимог.</p> <p>Документи, пов'язані з транспортуванням, торгівлею або експортом повинні бути зрозумілим чином пов'язані з конкретним матеріалом, про який йде мова.</p> <p>Угоди купівлі-продажу повинні дозволяти зворотне відслідковування походження матеріалу.</p> <p>Ліцензії FLEGT повинні використовуватися для підтвердження законності.</p>
1.18	<p>Продукти не повинні торгуватися через країни, відомі як «офшорні зони», якщо це є незаконним у країні постачальника або субпостачальника.</p> <p>Не повинно бути незаконних маніпуляцій, пов'язаних з трансфертним ціноутворенням.</p>
1.19	<p>Постачання контрольованої деревини повинно відбуватися у відповідності до законодавчої бази, визначеної для певної області.</p> <p>Продукти повинні бути коректно класифіковані (тип, митний код, види, кількісні та якісні показники тощо).</p> <p>Усі необхідні імпортні та експортні дозволи повинні бути отримані.</p>
1.20	Уся транскордонна торгівля переліченими у CITES видами повинна бути задокументована та повинна мати супровід необхідними

	експортними, імпортними та ре-експортними сертифікатами, виданими компетентними органами (Органи Управління CITES).
2.1	Організація не залучена до торгівлі конфліктними лісоматеріалами. Документація про походження повинна підтверджувати, що лісова продукція не походить з областей, де ідентифіковано конфліктні лісоматеріали.
2.2	Польова перевірка згідно з вимогами до категорії 2 контрольованої деревини у стандарті FSC-STD-30-010. Інтерв'ю з управлінцями та робітниками задля оцінювання обізнаності з трудовим законодавством та дотримання правил.
2.3	Консультації із зацікавленими сторонами забезпечують докази того, що заготівля здійснюється з урахуванням соціальних прав. Сюди включено громади, залежні від лісу та громадянське суспільство, як і національні та міжнародні неурядові організації, котрі відслідковують статус соціальних прав у відповідній області. [Приклади консультацій із зацікавленими особами: активні консультаційні методи, наприклад, як використовувані у проекті Santa Catarina Natural Resource Management and Rural Poverty Reduction (Бразилія) ¹⁸ : цей проект використовував інноваційні консультаційні методи на основі експертів-координаторів, знайомих з громадами, з якими здійснювались консультації.] Польова перевірка згідно з вимогами до категорії 2 контрольованої деревини у стандарті FSC-STD-30-010. Письмова угода (включно з Протоколом Громади ¹⁹) та/або іншими засобами демонстрації повинні підтверджувати надання вільної згоди на основі попередньої поінформованості (FPIC). Протоколи Громади впроваджуються (підтверджуючи, наприклад, надання вільної згоди на основі попередньої поінформованості, FPIC). [Приклади впровадження Протоколів Громади: Natural Justice (адвокати, що підтримують громади та довкілля) є піонерами даної концепції, вони допомогли громадам розробити протоколи для забезпечення спільного використання вигод, пов'язаних з рослинними генетичними ресурсами для сільського господарства (Перу), охороною корінних територій (Панама), охороною сакральних природних локацій (Африка). Дана концепція була включена до Нагойського протоколу регулювання доступу та спільного використання вигод у межах Конвенції про біологічне різноманіття.] Підписані Угоди Соціальної Відповідальності (УСВ), які окреслюють узгоджені обов'язки організації (сертифікованої організації),

¹⁸ Світовий банк. 2002. Бразилія - Natural Resource Management and Rural Poverty Reduction Project - Santa Catarina. Washington, DC: World Bank. <http://documents.worldbank.org/curated/en/2002/03/1752396/brazil-natural-resource-management-rural-poverty-reduction-project-santa-catarina>.

¹⁹ Протоколи громади – документи, що продукуються громадами і викладають бачення громади стосовно очікувань від зацікавлених сторін у частині залучення громади на основі ствердження її звичайного права. 'Natural Justice' є піонерами даної концепції. Більше інформації за посиланням: <http://naturaljustice.org>.

	<p>лісоуправлінців) перед корінними народами, традиційними народами та/або місцевими громадами з традиційними правами. [Приклади використання: Міжнародним інститутом довкілля і розвитку (IIED) було представлено звіт, що документує використання угод соціальної відповідальності (УСВ) у Гані, з акцентом на попередньому досвіді²⁰.]</p> <p>Перевірка документів підтверджує впровадження соціальних прав включно із соціальними правами жінок і дітей.</p> <p>Перевірка документів підтверджує дотримання прав корінних народів, традиційних народів та/або місцевих громад.</p> <p>Перевірка документів, котрі встановлюють юридичні права власності та володіння (наприклад, актів на право власності, управлінських контрактів або інших угод).</p> <p>Інтерв'ю з представниками корінних народів, традиційних народів та/або місцевих громад для оцінювання обізнаності з їхніми правами і їх дотриманням.</p>
3.0	Контрольні заходи не потрібні (індикатор слугує виключно для оцінювання ризику).
3.1-3.6	Консультації з експертами (котрі відповідають вимогам, наведеним у додатку С цього документу) підтверджують, що матеріал отримується з областей, де ОЗЦ не загрожує управлінська діяльність, або консультації з експертами призводять до дій, котрі знижують ризик загроз для ОЗЦ.
3.1	<p>Заготівля не відбувається у місцях, де високоюмовірним є виникнення концентрації видів.</p> <p>Деревні види, що знаходяться під захистом згідно з ОЗЦ категорії 1, не заготовлюються.</p> <p>Консультації з експертами (котрі відповідають вимогам, наведеним у додатку С цього документу) підтверджують відсутність концентрації видів у межах області постачання.</p> <p>Плани лісоуправління існують та включають професійну інвентаризацію вразливих (під загрозою) видів, а також за допомогою відповідних управлінських заходів забезпечується зниження ризику загрози виживання цих видів від ведення управлінської діяльності (наприклад, виділені резервні території).</p> <p>ОЗЦ визнаються та охороняються при здійсненні управлінської діяльності.</p> <p>Польовий відбір ділянок лісозаготівель.</p> <p>Системи відслідковування руху деревини.</p>
3.2	<p>Існуючий законодавчий захист ОЗЦ є ефективним в області постачання.</p> <p>Перевірка управлінських планів.</p> <p>Лісоуправлінська діяльність не спричиняє фрагментації лісів великих ландшафтів.</p>
3.3	Консультації з експертами (котрі відповідають вимогам, наведеним

²⁰ Ayine, D, 2008. Developing Legal Tools for Citizen Empowerment: Social Responsibility Agreements in Ghana's Forestry Sector. IIED. <http://pubs.iied.org/pdfs/12549IIED.pdf>

	<p>у додатку С цього документу) підтверджують захист вразливих екосистем у межах області постачання.</p> <p>Консультації з експертами, відповідними області постачання, підтверджують, що практики лісоуправління, котрі впроваджуються у області постачання, не становлять загрози для ОЗЦ.</p> <p>Плани лісоуправління існують та включають професійний огляд екосистем під загрозою та відповідні управлінські заходи, покликані забезпечити відсутність загрози виживанню видів від заходів лісоуправління (наприклад, виділено резервні території, заплановане адаптивне управління на зразок вибіркових рубок тощо).</p> <p>Постачання з лісових територій, де лісові менеджери, задіяні у постачанні контрольованої деревини, здатні ідентифікувати незакартовану наявність цих цінностей та захистити їх від загроз.</p> <p>Інвентаризація ОЗЦ перед заготівлею на території одиниць постачання та на суміжних територіях здійснена та підтверджується відсутність загроз для ОЗЦ від запланованих управлінських заходів.</p> <p>ОЗЦ визнаються та охороняються при здійсненні управлінської діяльності.</p> <p>Польовий відбір ділянок лісозаготівель.</p> <p>Системи відслідковування руху деревини.</p> <p>Перевірка записів розташування (GPS техніки, геоприв'язка лісосік).</p>
3.4	<p>У деяких випадках, коли місцеві громади залежать від водних ресурсів на вкритих лісом площах, і немає регулюючого потенціалу для захисту доступу до питної води, консультації із зацікавленими сторонами та вільна згода на основі попередньої поінформованості (FPIC) можуть вимагатися НОР.</p> <p>Використовуються методи для запобігання пошкодження або виснаження використовуваних ресурсів.</p> <p>Створення буферних зон, унеможливлення застосування потенційно небезпечного обладнання, удосконалення будівництва доріг включно з переїздами через водотоки, здійснення заготівель виключно при замерзлому ґрунті.</p> <p>Використання системи вибіркових рубок.</p>
3.4-3.6	<p>Консультації із зацікавленими сторонами доводять надання вільної згоди на основі попередньої поінформованості (FPIC) корінними народами, традиційними народами та/або місцевими громадами із традиційними правами у лісогосподарській діяльності на території області постачання.</p>
4.1	<p>Письмові зобов'язання з постачальниками повинні знижувати ризик походження поставленого матеріалу з лісових територій, перетворених у плантації або категорії земель інші, ніж лісогосподарського призначення або у деяких випадках прийнятні джерела перетворення (наприклад, перетворення, що призводить до у збереження природи, SLIMF джерела максимального розміру, публічно схвалені зміни у зонуванні міських територій тощо).</p> <p>Перевірка дозволів на заготівлю, виданих відповідними органами, що вказує на відсутність перетворення, або присутність лише</p>

	<p>прийнятного перетворення.</p> <p>Перевірка обов'язкового виконання угоди та процедур, пов'язаних з перетворенням.</p> <p>Існує політика організації у сфері постачання, що зобов'язує відмовитися від перетворення природних лісів на плантації або категорії земель інші, ніж лісгосподарського призначення, ця політика доведена до постачальників.</p> <p>Перевірка документів.</p> <p>Тренування постачальників.</p> <p>Інтерв'ю з лісоуправлінцями.</p> <p>Польові виїзди на місце заготівлі.</p> <p>Консультації із зацікавленими сторонами забезпечують докази того, що постачальники не беруть участі у перетворення лісів.</p> <p>Деревні види, постачання яких здійснюється, не є присутніми у лісах, поставлених під загрозу перетворення у областях постачання.</p>
5.1	<p>Види, ідентифіковані як потенційні генно-модифіковані деревні «види», виключаються з постачання у ланцюгах постачання.</p> <p>Одиниці постачання, що містять генно-модифіковані дерева, виключаються з постачання.</p> <p>Тестування деревини на походження від генно-модифікованих організмів здійснюється на етапі приймання матеріалу.</p> <p>Польова перевірка підтверджує відсутність генно-модифікованих видів у поставках.</p> <p>Перевірка документів походження садивного матеріалу.</p> <p>Перевірка достовірності та якості документів.</p>

Додаток F Участь у Програмі FSC тестування деревних волокон (довідковий)

Участь у Програмі FSC тестування деревних волокон включає в себе:

1 Підтвердження участі

- 1.1 Організація письмово повідомляє сертифікаційний орган про свою згоду брати участь в Програмі FSC тестування деревних волокон з використанням форми, наведеної нижче.
- 1.2 Сертифікаційний орган сповіщає FSC менеджера із забезпечення цілісності ланцюга постачання (fiber-testing@fsc.org) про участь організації шляхом відправлення копії підписаної форми.
- 1.3 FSC менеджер із забезпечення цілісності ланцюга постачання підтверджує участь і інформує організацію про процес участі, описаний нижче.

2 Інструкції з надання зразків

- 2.1 FSC менеджер із забезпечення цілісності ланцюга постачання звертається в організацію з проханням відправити репрезентативні зразки кожної групи продукції в Лабораторію лісової продукції США і повідомляє сертифікаційному органу про цей запит.
- 2.2 Якщо зразок є волокнистим продуктом, то його розмір повинен бути не менше 15 x 21 см (наприклад, аркуш паперу формату А5), бажано 2-3 листи). Якщо це твердий продукт з деревини або МДФ, зразок повинен бути розміром близько 10 x 7 x 3 см (наприклад, розміром з колоду карт) або більшим.
- 2.3 Організація заповнює форму для подання зразків, представлену нижче, і подає її безпосередньо в Лабораторію лісової продукції США разом зі зразками, також організація відправляє копію форми електронною поштою на адресу fiber-testing@fsc.org.

3 Результати

- 3.1 FSC менеджер із забезпечення цілісності ланцюга постачання вносить результати в центральну базу даних Міжнародного центру FSC.
- 3.2 FSC менеджер із забезпечення цілісності ланцюга постачання надає результати організації і сертифікаційному органу.

Типова форма договору для участі в Програмі FSC тестування деревних волокон

Дана форма повинна заповнюватися організаціями, які бажають виконати вимоги стандарту *FSC-STD-40-005 V3-0 Вимоги до постачання FSC контрольованої деревини* (Додаток А, пункт 1.2), і подаватися у форматі PDF до сертифікаційного органу. Сертифікаційний орган відповідає за подання документа до Міжнародного центру FSC і збереження підтвердження його відправлення. Документ повинен бути відправлений електронною поштою на таку адресу: fiber-testing@fsc.org.

Назва організації (згідно з даними, вказаними у сертифікаті FSC):	
Ім'я та адреса електронної пошти представника FSC в організації:	
Адреса (вулиця, номер будинку, поштовий індекс, місто):	
CW код:	
Перелік побічної продукції:	
Країна / країни походження побічної продукції:	
Деревні породи:	

Цим заявляю, що ..... (назва організації) бажає брати участь у FSC тестуванні деревних волокон побічної продукції, надаючи зразок FSC-сертифікованих матеріалів організації, в разі якщо один зі зразків організації буде обраний в процесі відбору проб.

Організація проінформована, що перше тестування зразків, прийнятих FSC, проводиться безкоштовно. Наступні тестування проводяться безкоштовно за умови, що попередні результати вказують на відсутність неприйнятних компонентів. Якщо у зразках, взятих з матеріалу організації, виявлено присутність неприйнятних компонентів, то організація повинна буде покрити вартість тестування.

Організація надасть всі результати тестування деревних волокон, отримані від FSC, сертифікаційному органу під час аудиту.

.....

.....

Підпис представника
FSC в організації

Місце, дата

Форма для подання зразків

Надайте наступну інформацію щодо кожного зразка в FSC і Лабораторію лісової продукції США:

Виробник	
Номер ліцензії FSC	
FSC СОС код	
Номенклатурний код (SKU) #	
Заява FSC на продукції (якщо промаркована)	
Заява на деревних породах	
Заява FSC на рахунках (напр.: FSC-Mix Credit, FSC-Mix x%, FSC-100% / Pure, FSC Recycled credit, FSC-Recycled x%, FSC Controlled Wood)	
Заява країни походження (якщо заявлена)	

Фотографія (необов'язково)	продукції	
-------------------------------	-----------	--

Адреса: Forest Products Laboratory; Attn: Alex Wiedenhoef – FSC Project; One Gifford Pinchot Drive; Madison WI 53726-2398; USA.

Додаток G Типова форма для розширеного оцінювання ризиків (довідкова)

Дана форма містить приклади оцінювання ризиків. Додаткові приклади з графічним представленням наведені в процедурі FSC-PRO-60-002a Структура FSC національного оцінювання ризиків.

Розширене оцінювання ризиків для контрольованої деревини

РОЗРОБЛЕНА ЗГІДНО СТАНДАРТУ FSC-STD-40-005 V3-0 Вимоги до постачання FSC контрольованої деревини

<i>Дата підготовки:</i>	<i>ДД-ММ-РРРР</i>
<i>Дата останнього перегляду:</i>	
<i>Організація</i> <i>Назва:</i> <i>Відповідальна особа та e-mail:</i> <i>Підприємство, яке розробляє оцінку ризиків</i> <i>Назва:</i> <i>Відповідальна особа та e-mail:</i>	
<i>Сертифікаційний орган</i> <i>Назва:</i> <i>Відповідальна особа та e-mail:</i> <i>Дата останнього підтвердження:</i>	
<i>Територія (-і), що підлягає (-ють) оцінюванню:</i>	

Розширене оцінювання ризиків, проведене для території (-й) постачання або її частини, не охопленої затвердженим FSC оцінюванням ризиків²¹

1. Розширена оцінка ризиків

Територія, що підлягає оцінюванню²²:

(назва країни / регіону, що дозволяє швидко визначити місце)
наприклад, Німеччина, Північний Рейн-Вестфалія

ПРИМІТКА: Необхідність надання окремого опису територій, що підлягають оцінюванню, залежить від масштабу оцінювання (для довідки див. Розділ 2.3. процедури FSC-PRO-60-002a)

Країна: (наприклад, Німеччина)

²¹ Сюди належить затверджене національне оцінювання ризиків та централізоване національне оцінювання ризиків.

²² Оцінювана територія не повинна включати зони «низького ризику», оцінені та картографовані FSC, які можливо знайти в Глобальному лісовому реєстрі FSC (FSC GFR).

Географічна територія, охоплена оцінкою: (наприклад, штати, країни, провінції, біорегіони, екорегіони, водозбірні басейни, вододіли тощо; наприклад, Північний Рейн-Вестфалія).

Чи надано карти території постачання²³? Так Ні

Вкажіть директорій до карт: ..... (наприклад, Додаток X до розширеного оцінювання ризиків, інтернет-портали, директорія до файлів)

Категорія 1 контрольованої деревини: незаконно заготовлена деревина.

1. Виявлення застосовного законодавства

Застосовне законодавство, що виявлене згідно з даними GFR

Опишіть, яким чином був опрацьований список з GFR задля впевненості у його повноті і актуальності:

.....

Застосовне законодавство, що виявлене за допомогою використання інших джерел

Вкажіть місце розміщення списку застосовного законодавства, котрий розроблений на підставі процедури *FSC-PRO-60-002a* і структурований відповідно до Таблиці 1 процедури *FSC-PRO-60-002a*:

.....

(Наприклад, див. Додаток X до розширеного оцінювання ризиків / директорія до файлів зі списком)

Вкажіть джерела інформації, використовувані для ідентифікації:

.....

(Наприклад, Національний стандарт лісоуправління за схемою FSC, оцінка експертів, список, наданий НУО та / або урядовими установами)

Якщо база даних з GFR не використовувалася, має бути представлено обґрунтування використання інших джерел:

.....

ПРИМІТКА: Посилання на існуючі державні бази даних не є достатніми для ідентифікації застосовного законодавства.

2. Оцінювання правозастосування чинного законодавства

---

²³ Надання карт разом з проміжною оцінкою ризиків означає згоду організації на відтворення цих карт FSC з метою заповнення даних в GFR (завантаження карт в GFR буде залежати від їх формату і якості).

Оцінювання, що проводиться для різних індикаторів в одній юридичній підкатегорії, може бути представлено для цих індикаторів спільно.

Індикатор (застосовні категорії та підкатегорії легальності) (1)	Джерела інформації ²⁴ (2)	Визначення та деталізація ризику (окрім низького ризику). Вказати кількість установлених граничних значень. ²⁵ ОБҐРУНТУЙТЕ РЕЗУЛЬТАТ (для кожного граничного значення) (3)	Функціональна шкала ²⁶ (4)	Контрольні заходи (5)
Приклад 1				
Законні права на здійснення заготівлі				
1.1 Права володіння і управління земельними угіддями.	Індикатори Світового банку щодо ефективності управління у всьому світі: info.worldbank.org/governance / wgi / sc_country.asp ; Звіт НУО про видання і контроль процесу видання ліцензій і планування (Доступний за адресою: ...) «Transparency International», http://www.transparency.org/policy_research/surveys_indices/cpi	Низький (1): Права володіння та управління чітко визначені законодавством. Джерела, що підтверджують виконання цих законів (загальна оцінка правоохоронних органів заснована на міжнародних індикаторах, відсутні свідчення порушення цих законів).	-	-
1.2 Концесійні угоди	Показники якості управління Transparency International; Звіт уряду про управління земельними угіддями і права (НУО, доступний за адресою ....)	Визначений (2): У звіті НУО подається інформація, про те, що, не дивлячись на відсутність порушень про положень про планування і управління, необхідні концесійні угоди часто видаються із затримкою і застарівають. Дана проблема, проте, в більшості випадків, характерна для приватних лісів.	Права власності: «Визначений ризик» - приватні ліси; «Низький ризик» - інші ліси.	Якщо потрібна концесія, заготівля на лісових територіях при наявності дійсної концесійної угоди

²⁴ Наведіть обґрунтування, чому лише ці джерела використовувалися при оцінюванні.

²⁵ Див. номери граничних значень, вказаних у Структурі національного оцінювання ризиків.

²⁶ Територіальні одиниці засновані на негеографічних характеристиках, наприклад, вид володіння / власності на лісовій території, масштаб управління, SIR (масштаб, інтенсивність, ризик).

1.3 Планування лісоуправління та лісозаготівель.		Низький (1): джерела підтверджують виконання вимог цих законів (загальна оцінка правоохоронних органів заснована на міжнародних індикаторах, відсутні свідчення порушення цих законів).	-	-
1.4 Дозвільні документи на заготівлю деревини		Низький (1): джерела підтверджують виконання вимог цих законів (загальна оцінка правоохоронних органів заснована на міжнародних індикаторах, відсутні свідчення порушення цих законів).	-	-
Приклад 2				
1.14 Вільна згода на основі попередньої поінформованості (FPIC)	Королівський інститут міжнародних відносин: www.illegallogging.org (вказіть директорій для відповідного звіту!);	Визначений (2) Огляд експертів свідчить про те, що права корінних народів викладені суперечливо в застосовному законодавстві. Звіти Королівського інституту міжнародних відносин (RIIA) свідчать про порушення традиційних прав у частині права доступу до лісу.	Наявність корінних народів: «Низький ризик» для територій, не заселених корінними народами; «Визначений ризик» для територій, заселених корінними народами (необхідна узгодженість з кат. 2)	Документи підтверджують отримання вільної згоди на основі попередньої поінформованості (FPIC) (необхідна узгодженість з кат. 2)
1.15 Права корінних народів	Огляд експертів з питань законів, що регулюють традиційні права (звіт: ...).			

Категорія 2 контрольованої деревини: деревина, заготовлена з порушенням традиційних прав і прав людини.

1	2	3	4	5
Приклад 1				
2.3 Права корінних народів та традиційних народів дотримуються	Оцінка дотримання законодавства (див. Категорія 1 контрольованої деревини)	Визначений (22): Дивись деталізацію ризиків для індикаторів 1.14 та 1.15.	Наявність корінних народів: «Низький ризик» для територій, не заселених корінними народами; «Визначений ризик» для	Документи підтверджують отримання вільної згоди на основі попередньої поінформованості (FPIC)

			територій, заселених корінними народами	
Приклад 2				
2.3 Права корінних народів та традиційних народів дотримуються	Застосовне законодавство (Див. категорія 1 контрольованої деревини); Звіт НУО про кочівників, котрі заходять на територію, для якої проводиться оцінювання ризику; База даних МОП (...)	Визначений (24): Звіти НУО свідчать про сезонне перебування корінних народів в північній частині території. Відсутність законодавчих актів, регулювання або інших практик, що забезпечують дотримання традиційного права, а в звіті НУО наводяться факти порушень такого права. Оскарження висновків НУО не становлять досить вагомих спростувань змісту звіту.	Наявність корінних народів: «Низький ризик» для територій, не заселених корінними народами; «Визначений ризик» для територій, заселених корінними народами	Документи підтверджують отримання вільної згоди на основі попередньої поінформованості (FPIC)

Категорії 3 контрольованої деревини: деревина з лісів, в яких особлива для збереження цінність опиняється під загрозою через господарську діяльність.

Категорія ОЗЦ	Дані ²⁷ , використані для ідентифікації ОЗЦ	Ідентифіковані загрози (наведіть джерела інформації ²⁶)	3	4	5
Приклад 1					
ОЗЦ 1	Відомі і доступні інвентаризаційні дані, що мають значення для ОЗЦ. Плани / доповіді	Знищення оселища (Акт захисту лісу; процесуальний кодекс для лісів, що знаходять	Визначений (8): лісгосподарські регламенти не вимагають охороняти місця розмноження в ОЗЦ. Наприклад, в межах території види ХХ вимагають сезонної охорони, оселища цих видів знищуються. Країна	«Низький ризик»: ліс, що перебуває в державній власності (Визначений ризик знижується за рахунок	На територіях сезонних місць розмноження заготівля не зареєстрована під час періоду розмноження; Приклад перевірки: договори з

²⁷ Наведіть обґрунтування, чому лише ці джерела використовувалися при оцінюванні.

про здійснення відновлення видів, що піддаються загрози. (...)	ся в державній власності)	підписала Конвенцію про біорізноманіття, але звіт свідчить про незначний прогрес у досягненні цілей Конвенції. Проблема не виникає на природоохоронних територіях (зокрема, національні парки і заповідники) і на лісових територіях, керованих державою, внаслідок внутрішнього регулювання.	внутрішнього процесуального кодексу, а наявні факти підтверджують дотримання кодексу). «Визначений ризик»: інша територія.	лісокористувачами, котрі підтверджують виконання контрольних заходів.
--	---------------------------	---	--	---

Якщо система оцінювання ОЗЦ, що відповідає вимогам FSC контрольованої деревини, для оцінювання наявності і загрози ОЗЦ згідно з процедурою *FSC-PRO-60-002a*, розроблена відповідним Національним офісом FSC, її необхідно застосовувати для розширеного оцінювання ризиків для контрольованої деревини категорії 3.

Категорія 4 контрольованої деревини: деревина з лісів, які перетворюються на плантації та категорії земель інші, ніж лісгосподарського призначення.

1	2	3	4	5
Приклад 1				
4.1 (...)	Оцінка дотримання вимог законодавства (див. Категорію 1 контрольованої деревини)	Низький (2): Законодавство дозволяє знищення лісових екосистем (включаючи перетворення на плантації) виключно з метою створення об'єктів громадського призначення (будівництво високошвидкісних доріг, створення протипожежних водойм і водойм для водопостачання тощо). Законодавство допускає суцільні рубки, але встановлює досить стислі терміни для відновлення вирубаних територій з метою захисту цінностей екосистем від деградації. Оцінка категорії 1 контрольованої деревини підтверджує виконання вимог законодавства.	-	-
Приклад 2				
4.1 (...)	База просторових даних оцінюваної лісової території; Звіти про структуру рослинного покриву.	Низький (1): Просторові дані, доступні в базі даних, підтверджують досягнення просторового граничного значення для індикатора. Крім того, звіти уряду (за останні 5 років), що стосуються змін структури рослинного покриву, підтверджують, що перетворення лісових земель не перевищує граничного значення.	-	-

Категорія 5 контрольованої деревини: деревина з лісів, в яких вирощують генетично модифіковані дерева.

1	2	3	4	5
Приклад 1				
5.1 Генетично модифіковані дерева не використовуються	Оцінка дотримання вимог законодавства (див. Категорію 1 контрольованої деревини)	Низький (1): Уведення генетично модифікованих порід дерев на лісові території заборонене законодавством. Оцінка категорії 1 контрольованої деревини підтверджує виконання законодавства.	–	–

2. Перелік та контактна інформація експертів, залучених до оцінювання ризиків

Категорія 1 контрольованої деревини

1. (Наведіть імена та контактну інформацію або посилання на досвід роботи, що наявні у відкритому доступі)

Території, для яких проведено оцінювання ризику: (Вкажіть території, до оцінювання ризиків на яких залучався експерт²⁸)

Категорія 2 контрольованої деревини

1. (Наведіть імена та контактну інформацію або посилання на досвід роботи, що наявні у відкритому доступі)

І т.д.

²⁸ Використовується, коли розширене оцінювання ризиків здійснюється для більше, ніж однієї території.

Додаток Н Порівняльна таблиця змін версій 2-1 та 3-0 стандарту FSC-STD-40-005 (довідкова)

Версія 2-1	Зміни у версії 3-0
A Область застосування	Розроблена у вигляді вимог до системи належної перевірки і тому включає елемент зі зниження ризиків, а не лише перевірку за допомогою програми перевірки джерел. Призначена лише для матеріалу, що поставляється без заяви FSC.
B Дата набуття чинності	
C Посилання	Вимагається використання затверджених FSC оцінок ризиків, затвердженої документації з контрольованої деревини (отже, будь-які національні настанови, затверджені FSC, мають бути включені) і окремої процедури проведення розширеного оцінювання ризиків, де це необхідно.
D Терміни та визначення	Зміни та оновлення в ключових визначеннях, уведення цілісності в нормативні документи FSC.
Частина 1: Вимоги до системи якості	
1. Політика підприємства	Не є необхідним – переглянутий стандарт вимагає виконання всіх його вимог. Вимога щодо політики була переглянута в процесі перегляду стандарту <i>FSC-STD-40-004</i> .
2. Процедури	Вимоги включені в Розділ 5.
3. Навчання	Вимогу усунуто, тому що вона міститься у ієрархічно вищому стандарті <i>FSC-STD-40-004</i> . Разом з тим, вимоги щодо професійної відповідності були збережені.
4. Документація	Вимогу збережено і розширено вимогою про збір інформації, яка повинна бути доступна для ознайомлення громадськості. Залежно від оцінювання ризиків, проведеного для території постачання, можуть вимагатися різні комплекти інформаційних матеріалів.
Частина 2: Вимоги до постачання FSC контрольованої деревини	
5. Ідентифікація постачальника	Вимоги цього розділу були включені в вимоги до СНП і стосуються отримання інформації. Поінформованість про постачальників залишається вимогою. Документація фокусується на матеріалі, а не на постачальниках.

	<p>Матеріал повинен бути ідентифікований як такий, що заготовлюється на території низького або визначеного ризику згідно з оцінками ризиків FSC.</p> <p>Були включені вимоги щодо інформації про ланцюги постачання.</p>
6. Надходження FSC-сертифікованої деревини від FSC-сертифікованих постачальників	Виключений з V3-0. Вимоги щодо вхідного матеріалу, сертифікованого FSC, а також вхідного матеріалу, сертифікованого відповідно до <i>FSC-STD-30-010</i> , включені в стандарт <i>FSC-STD-40-004</i> .
7. Надходження FSC-контрольованої деревини від постачальників, сертифікованих на постачання FSC контрольованої деревини	Виключений з V3-0. Вимоги щодо вхідного матеріалу, сертифікованого FSC, а також вхідного матеріалу, сертифікованого відповідно до <i>FSC-STD-30-010</i> , включені в стандарт <i>FSC-STD-40-004</i> .
8. Надходження FSC контрольованої деревини від несертифікованих постачальників	Версія 3-0 встановлює вимоги лише для постачальників, не сертифікованих FSC, включаючи матеріал, який раніше був сертифікований / контрольований, але постачався без заяви FSC.
9. Надходження неконтрольованої деревини	Вимоги були узгоджені з CoC вимогами стандарту <i>FSC-STD-40-004</i> – змішування з неприйнятними вхідними матеріалами не допускається. Цього можна уникнути шляхом реалізації відповідних контрольних заходів.
10. Породи, перераховані в конвенції CITES	Вимоги щодо сертифікатів (дозволів) для видів CITES включені у вимоги щодо отримання інформації про походження матеріалу.
Частина 3: Оцінювання ризику та програма перевірки	
11. Оцінювання ризику	Стандарт вимагає використання оцінки ризиків FSC в усіх випадках, коли вона доступна. Якщо (для територій, що підлягають оцінюванню) оцінки ризиків немає, у стандарті передбачені вимоги щодо самостійного оцінювання ризиків організацією (подробіці в Додатку А), що проводиться або у вигляді спрощеного оцінювання ризиків на підставі Додатку 2 версії 2-1 стандарту, або у вигляді розширеного оцінювання ризиків. Проведення розширеного оцінювання ризиків

	<p>необхідне для використання процедури <i>FSC-PRO-60-002a</i>. Обсяг інформації, доступної для ознайомлення громадськості щодо оцінки ризиків, збільшений. Поняття «Район» замінене на «Територія постачання». Документація щодо походження матеріалу повинна дозволити відстежити походження матеріалу до територій однорідного ризику в межах території постачання, які сумісні з територіями, оціненими в НОР (або ЦНОР). Документація, що підтверджує заготівлю матеріалу на території джерела постачання, вимагається, якщо / коли польова перевірка проводиться як контрольний захід. Будь ласка, зверніть увагу на зміни категорій ризиків.</p>
12. Програма з перевірки постачання деревини, ідентифікованої як така, що «Надходить з джерел низького ризику»	Вимоги щодо поставок з зон низького ризику збережені з додаванням вимог щодо оцінювання ризиків змішування матеріалів в ланцюгах постачання.
13. Програма з перевірки постачання деревини з джерел невизначеного ризику	Вимоги щодо перевірки матеріалу з зон невизначеного ризику замінені на вимоги щодо зниження ризиків при постачанні з зон встановленого ризику. Зниження ризиків засноване на конкретизації ризиків, представлених у відповідній оцінці ризиків. Стандарт також регулює зниження ризиків, якщо невизначений ризик було встановлено при проведенні оцінювання ризиків. Польові перевірки та консультації із зацікавленими сторонами (що проводяться організацією) є можливими контрольними заходами і не завжди можуть бути необхідні. Контрольні заходи можуть зводитися лише до перевірки документації або виключення матеріалу.
14. Механізм розгляду скарг	Вимоги збережені і розширені.
Частина 4: Продаж FSC контрольованої деревини	Вимоги усунені, тому що вони передбачені ієрархічно вищим стандартом <i>FSC-STD-40-004</i> .
15. Постачання FSC контрольованої деревини	Вимоги усунені, тому що вони передбачені ієрархічно вищим стандартом <i>FSC-STD-40-004</i> .
Додатки	
Додаток 1 Словник термінів	Додаток усунуто, а відповідні

	посилання наведені в розділі «Терміни та визначення».
Додаток 2 Критерії для оцінювання ризику	Додаток усунуто, а відповідні вимоги переглянуті і включені в Додаток А.
Додаток 3 Вимоги до програми підприємства з перевірки джерел	Вимоги замінені на вимоги до СНП і включені в основний текст стандарту.
Додаток 4 Положення про заяви, пов'язані з FSC контрольованою деревиною	Додаток усунуто. Вимоги розглядаються в існуючих стандартах, які застосовуються організаціями з сертифікованим ланцюгом постачання (FSC-STD-40-004, FSC-STD-50-001).
ВКАЗІВКА-40-005-01 Поняття «Район» в оцінці ризиків	Поняття «Район» замінене на «Територія постачання». Вимоги включені в Додаток А.
ВКАЗІВКА-40-005-02 Скарги на сумнівну діяльність постачальників на території одиниці управління лісами	Вимоги щодо скарг переглянуті. Сюди входять вимоги щодо дій організації при отриманні скарг відносно територій з низьким ризиком.
ВКАЗІВКА-40-005-03 Чи може виробничий або торгівельний майданчик бути визначено як «район» з метою проведення оцінювання ризику?	Вимоги усунені, оскільки переглянутий стандарт не вимагає роз'яснень, що містяться у Вказівці.
ВКАЗІВКА-40-005-04 Яка документація і методи контролю потрібні для перевірки географічного району походження?	Вимоги включено у вимоги до доказів джерела походження.
ВКАЗІВКА-40-005-05 Включення виробничих / торгівельних майданчиків до програми перевірки контрольованої деревини	Вимоги усунені, оскільки переглянутий стандарт не вимагає роз'яснень, що містяться у Вказівці.
ВКАЗІВКА-40-005-06 Розміщення результатів оцінювання ризику у відкритому доступі	Вимоги включено у вимоги щодо звітності та в Додаток А.
ВКАЗІВКА-40-005-07 Мінімальний зміст і перевірка результатів оцінювання ризику, доступних для громадськості	
ВКАЗІВКА-40-005-08 Що робити у випадках, коли дві компанії отримують протилежні результати при оцінюванні ризику району?	Вимоги усунуто, оскільки вони відносяться до сертифікаційних органів, а не до організації. Див. відповідний стандарт акредитації <i>FSC-STD-20-011</i> .
ВКАЗІВКА-40-005-09 Використання вказівок і визначень ризику, розроблених акредитованими FSC національними ініціативами	Будь-які додаткові національні вимоги повинні бути затверджені FSC і включені до процедури <i>FSC-PRO-60-002b</i> . Стандарт робить посилання на них і встановлює, що виконання вимог застосовного національного законодавства є обов'язковим.
ВКАЗІВКА-40-005-10 Коли	Вимогу усунуто, оскільки вони

сертифікаційний орган повинен видавати код FSC контрольованої деревини?	відносяться до сертифікаційних органів, а не до організацій. Див. відповідний стандарт акредитації <i>FSC-STD-20-011</i> .
ВКАЗІВКА-40-005-11 Чи потрібно дотримуватися або оцінювати інші частини стандарту щодо торгівлі «FSC контрольованою деревиною»?	Купівля та продаж FSC контрольованої деревини здійснюються згідно стандарту <i>FSC-STD-40-004</i> .
ВКАЗІВКА-40-005-12 Використання Індексу сприйняття корупції організації Transparency International при оцінюванні ризику ВКАЗІВКА-40-005-13 Чи є різниця в інтерпретації особливо цінних для збереження лісів стандартом FSC контрольованої деревини та «Принципами і критеріями FSC»? ВКАЗІВКА-40-005-14 Як можна підтвердити низький ризик для категорії «С», стандарт <i>FSC-STD-40-005 V2-1</i> п. 1.1?	Вимоги включені в Додаток А.
ВКАЗІВКА-40-005-15 Польові перевірки, результати, прийняття рішень і необхідні дії	Докладні вимоги щодо польових перевірок усунені.
ВКАЗІВКА-40-005-16 Якою формулою розрахунку репрезентативної ділянки, і яким переліком одиниць управління лісами для вибірки повинен користуватися сертифікаційний орган для польового оцінювання постачання з джерел невизначеного ризику?	Вимоги включені в Додаток А.
ВКАЗІВКА-40-005-17 Документація і процесуальні вимоги для демонстрації географічного району походження побічної продукції	Вимоги оновлені і включені в Розділ 2.
ВКАЗІВКА-40-005-18 Незалежність внутрішньої програми перевірки	Вимоги збережені, а сфера застосування стандарту, як і вимоги до СНП, не дозволяють організації застосовувати стандарт для оцінювання лісів, що перебувають у її власності або управлінні.
ВКАЗІВКА-40-005-19 Застосовні національні та місцеві законодавчі акти і норми для оцінювання ризиків за контрольованою деревиною та програмами перевірки ВКАЗІВКА-40-005-20 Постачання побічної продукції відповідно до Регламенту ЄС щодо лісоматеріалів	Вимоги включені в Додаток А.